Analiza materijalnih troškova proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi

Maganić, Ivana

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:432177

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

ANALIZA MATERIJALNIH TROŠKOVA PRORAČUNSKIH KORISNIKA U SOCIJALNOJ SKRBI

Mentor:
Mr. Ivana Perica

Student:
Ivana Maganić

Split, rujan, 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD 1

1.1. Definicija problema 1

1.2. Ciljevi rada 1

1.3. Metode rada 1

1.4. Sadržaj i struktura rada 2

2. SPECIFIČNOSTI PRIZNAVANJA RASHODA I FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE PRORAČUNSKIH KORISNIKA 3

2.1. Državni proračun i proračunski korisnici 3

2.1.1. Pojam, struktura i uloga proračuna 3

2.1.2. Funkcije državnog proračuna 6

2.1.3. Proračunska načela 7

2.1.4. Procedura izrade i usvajanja državnog proračuna 9

2.1.5. Izvršavanje i kontrola državnog proračuna 11

2.1.6. Državna riznica 11

2.1.7. Proračunski i izvanproračunski korisnici Državnog proračuna 12

2.2. Definiranje rashoda proračuna i proračunskih korisnika 15

2.2.1. Rashodi za zaposlene 15

2.2.2. Materijalni rashodi 16

2.2.3. Financijski rashodi 16

2.2.4. Subvencije 17

2.2.5. Pomoći 17

2.2.6. Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade 18

2.2.7. Ostali rashodi 18

2.3. Specifičnosti priznavanja rashoda i financijsko izvještavanje proračunskih korisnika 18

3. ANALIZA MATERIJALNIH RASHODA ODABRANIH CENTARA ZA SOCIJALNU SKRB U HRVATSKOJ 23

3.1. Sustav socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 23

3.1.1. Financiranje sustava socijalne skrbi 24

3.2. Analiza materijalnih troškova u odabranim Centrima za socijalnu skrb u Republici Hrvatskoj 26

3.2.1. Analiza materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Zagreb 26
3.2.2. Analiza materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Rijeka 31
3.2.3. Analiza materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Osijek 37
3.2.4. Analiza materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Makarska 42
3.2.5. Usporedna analiza materijalnih troškova odabranih proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi 48
4. ZAKLJUČAK 50
LITERATURA 51
POPIS GRAFIKONA, SHEMA, SLIKA I TABLICA 53
SAŽETAK 55
SUMMARY 55

1. UVOD

1.1. Definicija problema

Državni proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci države za jednu godinu, u skladu sa zakonom, a donosi ga Hrvatski sabor. Sve aktivnosti državne i javne uprave, poslovi obrane, javnog reda i sigurnosti, poslovi obrazovanja i kulture, poslovi i usluge prometa i veza financiraju se iz državnog proračuna. Također, iz državnog proračuna se i velikim dijelom pokrivaju nedostatna sredstva fonda za mirovinskog i invalidskog osiguranja. Financiranje iz državnog proračuna obuhvaća financiranje tzv. proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Proračunski korisnici državnog proračuna jesu državna tijela, ustanove, vijeća manjinske samouprave, proračunski fondovi i mjesna samouprava. Izvanproračunski korisnici su izvanproračunski fondovi, trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima država ima odlučujući utjecaj na upravljanje. Iz državnog proračuna Republike Hrvatske, kao što se iz prethodno navedenog može vidjeti, osiguravaju se sredstva za, između ostalog, materijalne rashode korisnika u socijalnoj skrbi, a računovodstveni obuhvat materijalnih rashoda kod proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi je problem istraživanja u ovom radu.

1.2. Ciljevi rada

Cilj rada je prikazati sve materijalne rashode proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi. Analizom materijalnih rashoda proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi, a za isto su odabrani Centar za socijalnu skrb Zagreb, Centar za socijalnu skrb Rijeka, Centar za socijalnu skrb Osijek i Centar za socijalnu skrb Makarska, preispitat će se i identificirati u kojim kategorijama dolazi do odstupanja i neujednačenosti.

1.3. Metode rada

Metode rada koje će se koristiti u radu su: komparativna metoda, metoda deskripcije, metoda analize i metoda sinteze. Komparativa metoda će se koristiti za uočavanje sličnosti, zajedničkih obilježja ili različitosti među dvama događajima, pojavama ili objektima. Metoda deskripcije je postupak opisivanja predmeta ili pojava, odnosno postupak opisivanja izgleda i osobina predmeta ili tijeka razvoja pojava. Metoda analize je postupak znanstvenog istraživanja i objašnjenja stvarnosti putem raščlanjivanja složenih misaonih tvorevina (pojmova, sudova i zaključaka) na njihove jednostavnije sastavne dijelove i elemente; i

izučavanje svakog dijela (i elementa) za sebe i u odnosu na druge dijelove, tj. cjeline. Metoda sinteze je postupak znanstvenog istraživanja i objašnjava stvarnosti putem spajanja, sastavljanja jednostavnih misaonih tvorevina u složene i složenije u još složenije, povezujući izdvojene elemente, pojave, procese i odnose u jednostavnu cjelinu u kojoj su njezini dijelovi uzajamno povezani.

Podaci korišteni za izradu ovog završnog rada su iz sekundarnih izvora i to iz raznih domaćih izvora. To su knjige i stručni članci koji se odnose na temu rada te razne publikacije objavljene na internetu.

1.4. Sadržaj i struktura rada

Završni rad je podijeljen na četiri poglavlja. Prvo, uvodno poglavlje, definira problem rada, ciljeve rada. Drugo poglavlje daje opis državnog proračuna i proračunskih korisnika, definiranje rashoda proračuna i proračunskih korisnika i specifičnosti priznavanja rashoda i financijsko izvještavanje proračunskih korisnika. U trećem poglavlju daje se opis sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj i financiranje sustava socijalne skrbi te analiza materijalnih troškova odabranih proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi. U četvrtom poglavlju rada, odnosno u zaključku rada, iznesene su spoznaje do kojih se došlo provođenjem analize materijalnih rashoda proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi. Na kraju samog rada prikazana je korištena literatura i sažetak rada.

2. SPECIFIČNOSTI PRIZNAVANJA RASHODA I FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE PRORAČUNSKIH KORISNIKA

2.1. Državni proračun i proračunski korisnici

Zakon o proračunu u Republici Hrvatskoj definira državni proračun kao akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci države za jednu godinu, u skladu sa zakonom, a donosi ga Hrvatski sabor.[1]

2.1.1. Pojam, struktura i uloga proračuna

Proračun na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za jednu godinu, u skladu sa zakonom i odlukom donesenom na temelju zakona, a donosi ga njezino predstavničko tijelo.[2] Jednostavno rečeno, proračun je plan prihoda i rashoda za neko vremensko razdoblje. Osim riječi proračun, u hrvatskom se kao i u brojnim drugim jezicima može koristiti i riječ budžet. Riječ budžet potječe od francuske riječi *bougette* koja je označavala kožnu torbicu u kojoj su francuski trgovci u srednjem vijeku držali svoj novac.[3]

Iz državnog proračuna financiraju se sve najvažnije državne funkcije kao što su funkcioniranje javne uprave, poslovi obrane, javnog reda i sigurnosti, poslovi obrazovanja i kulture, poslovi i usluge prometa i veza, a velikim dijelom pokrivaju se i nedostatna sredstva fonda za mirovinsko i invalidsko osiguranje.[4] Bitni elementi proračuna vezani su uz njegove slijedeće karakteristike:[5]

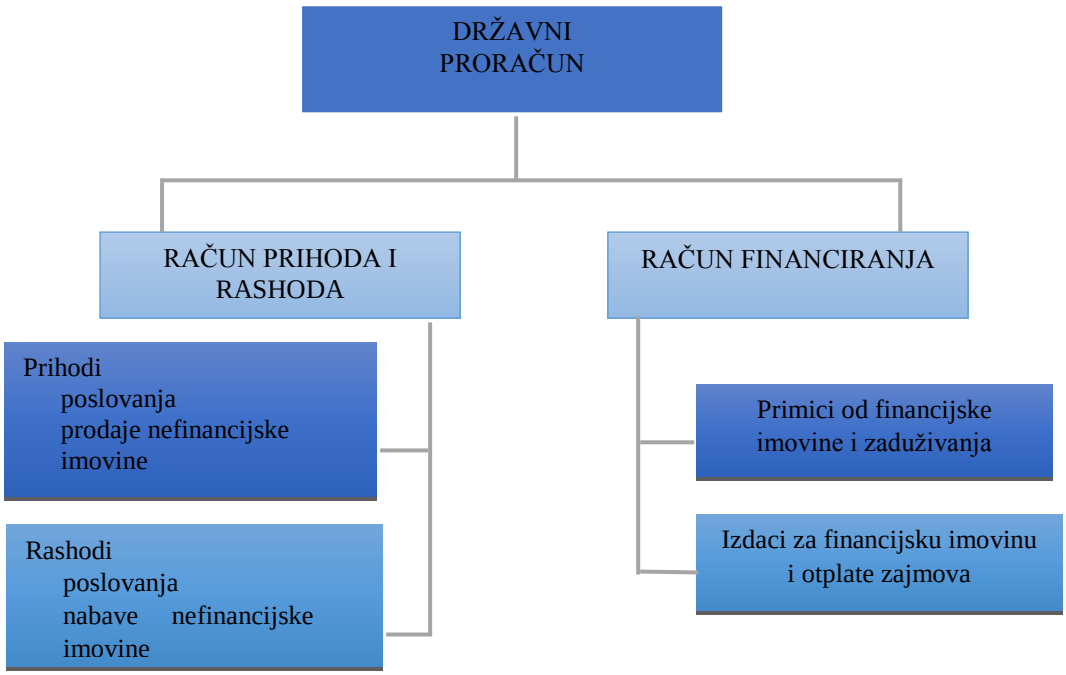
- proračun je sustavni brojčani prikaz prihoda i rashoda,
- vezan je uz buduće razdoblje (donosi se koncem jedne kalendarske godine za drugu) i planskog je karaktera,

[1] Narodne novine (2015.): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 15/15
[2] Vidović, J. (2015): Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, Sveučilišni odjel za stručne studije, Split, str. 5., [Internet], raspoloživo na: https://moodle.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=14745 [05.07.2017.]
[3] Ott, K. et al. (2009): Proračunski vodič za građane, drugo, promijenjeno izdanje, Institut za javne financije, Zagreb, str. 11., [Internet], raspoloživo na: http://www.ijf.hr/proracunski/2009.pdf [05.07.2017.]
[4] Jurković, P. (2002): Javne financije, Masmedia, Zagreb, str. 286.
[5] Šimurina, N. et al (2012): Javne financije u Hrvatskoj, Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb, str. 28.

- planirani prihodi i rashodi trebaju biti uravnoteženi,
- iz proračuna su vidljive planirane državne aktivnosti, odnosno mjere za njihovo ostvarenje.

Zbog svega navedenog, za državni proračun se može reći da je to jasan pokazatelj stanja u javnim financijama te prikaz državnih prioriteta i političkih odnosa.

Državni proračun sastoji se od općeg i posebnog dijela. Opći dio državnog proračuna obuhvaća račun prihoda i rashoda te račun financiranja, a posebni dio državnog proračuna sadrži plan rashoda proračunskih korisnika raspoređenih po organizacijskoj i ekonomskoj klasifikaciji te po tekućim i razvojnim programima, a slika 1. prikazuje strukturu državnog proračuna.[6]

Slika 1.: Struktura državnog proračuna

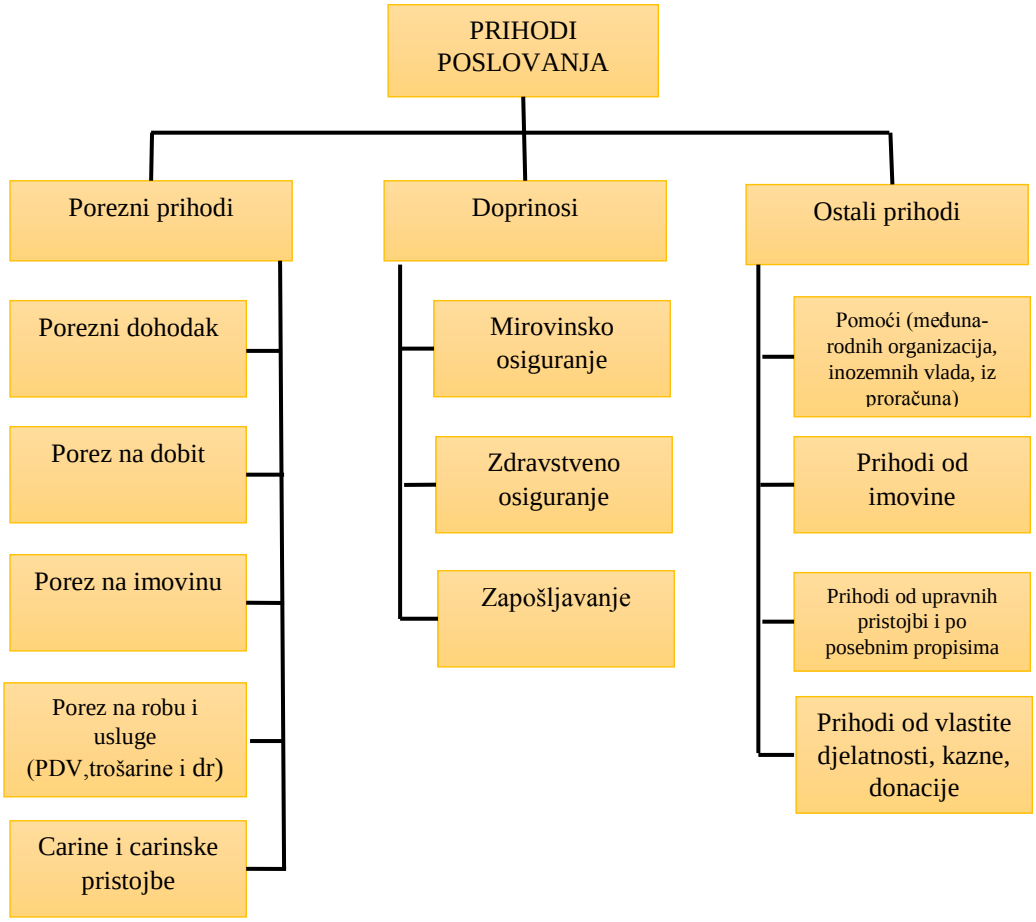
Ott, K. et al. (2009): Proračunski vodič za građane, drugo, promijenjeno izdanje, Institut za javne financije, Zagreb, str. 18., [Internet], raspoloživo na: http://www.ijf.hr/proracunski/2009.pdf [05.07.2017.]

Na računu prihoda i rashoda država putem postojećih klasifikacija prikazuje godišnje prihode i godišnju potrošnju, odnosno rashode. Kako su prihodi rijetko kada jednaki rashodima, država ima i poseban račun financiranja na kojem se evidentira što država čini s eventualnim

[6] Ott, K. op.cit., str. 18.

viškom sredstava kad su prihodi veći od rashoda, odnosno na koji način financira eventualni manjak kad su rashodi veći od prihoda.[7]

Prihodi se, kao što prikazuje slika 1., mogu ostvarivati u obliku prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine. U ukupnoj strukturi prihoda najvažniji su prihodi poslovanja koji čine više od 99% ukupnih prihoda državnog proračuna, a čine ih porezni prihodi (uključuju sve vrste poreza), doprinosi (za mirovinsko, zdravstveno, zapošljavanje) te ostale vrste prihoda (pristojbe, naknade, kazne, prihodi od imovine, razne vrste donacija),[8] a slika 2 prikazuje vrste prihoda poslovanja.

Slika 2. Vrste prihoda poslovanja državnog proračuna

Izvor: Šimurina, N. et al. (2012): Javne financije u Hrvatskoj, Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb, str. 57.

Porezni prihodi su najznačajniji izvor sredstava državnog proračuna. Njih sačinjavaju porezi od prihoda na dohodak i prireza poreza na dohodak, poreza na dobit, poreza na imovinu, poreza na robu i usluge te poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije (tj. carina i carinskih

[7] Šimurina, N. op.cit., str. 30.
[8] Ibid

pristojbi). Pritom se razlikuju direktni porezi, tj. porez na dohodak, prirez poreza na dohodak, porez na dobit i porez na imovinu (snose ih porezni obveznici kad dio svog dohotka, dobiti ili imovine uplaćuju direktno u državni proračun) i indirektne poreze (npr. PDV i trošarine koji su uključeni u cijenu, pa iako ih u proračun uplaćuju trgovci, indirektno ih snose kupci).[9]

Rashodi prikazani na računu prihoda i rashoda, kao što je vidljivo iz slike 2., dijele se na rashode poslovanja i rashode za nabavu nefinancijske imovine. Rashodi poslovanja čine oko 98% ukupnih rashoda, dok ostatak čine rashodi za nefinancijsku imovinu. U strukturi rashoda poslovanja najvažnije su socijalne naknade i rashodi za zaposlene koji ukupno čine oko 70% ukupnih rashoda poslovanja. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine odnose se na rashode za kupnju građevinskih objekata ili zemljišta, strateških zaliha i sl.[10]

Državni proračun nije samo pregled prihoda i rashoda, on je prije svega odraz programa rada Vlade i treba doprinositi održavanju ukupne gospodarske ravnoteže uvažavanjem ciljeva alokacijske, distribucijske i stabilizacijske politike.[11]

Temeljna funkcija proračuna kao izvora financiranja javnog sektora je utvrditi financijske potrebe i predložiti načine njihova pokrivanja.[12]Glavna uloga proračuna je da služi kao instrument kojim država utječe na ekonomsko stanje zemlje.

2.1.2. Funkcije državnog proračuna

Državni proračun prikazuje najvažnije ciljeve države. Proračun služi i kao instrument kojim država utječe na ekonomsko stanje zemlje te služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava.[13]Analizom prihoda i rashoda proračuna može se, npr. utvrditi planira li država snižavanjem poreza potaknuti poduzetništvo i gospodarski rast ili povećanjem poreza financirati povećane rashode, jesu li državi važniji izdaci za socijalne naknade, izgradnju autocesta ili za plaće saborskih zastupnika.[14]

[9] Ott, K. op.cit., str. 22
[10] Šimurina, N. op.cit., str. 33.
[11] Brümmerhoff, D. (2000): Javne financije, Mate, Zagreb, str. 58.
[12] Ibid
[13] Ott, K., op.cit., str. 14.
[14] Ott, K., op.cit., str. 14.

Proračunom, kao što je navedeno, država utječe na ekonomsko stanje zemlje, odnosno na gospodarski rast, zaposlenost, raspodjelu dohotka, potrošnju, štednju, inflaciju i sl. Proračunom se mogu provoditi i funkcije ekonomske politike:[15]

- stabilizacijska – država interveniranjem u porezima i javnim rashodima može pokušati utjecati da se ostvari što viša zaposlenost, što stabilnije cijene, što bolji saldo bilance plaćanja i što povoljnija stopa ekonomskog rasta,
- alokacijska – država može utjecati na odluku o tome koja će dobra i usluge biti javna a koja privatna (direktno, javnom ponudom, te indirektno kroz poreze i potpore),
- distribucijska – država može progresivnim oporezivanjem i sustavima transfera utjecati na način raspodjele proizvedenih dobara i usluga među članovima društva.

2.1.3. Proračunska načela

Prilikom izrade proračuna potrebno je pridržavati se brojnih načela, a osnovna, na koja moraju paziti svi koji se bave proračunom su:[16]

- načelo jedinstva i točnosti proračuna – u proračunu se prihodi i primici koji pripadaju državi i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i svi njihovi rashodi i izdaci za pojedine namjene, iskazuju po bruto-načelu. Sredstva proračuna koriste se za financiranje rashoda, funkcija i programa državnih tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih proračunskih i izvanproračunskih korisnika u visini utvrđenoj proračunom,
- načelo jedne godine – proračun se donosi za proračunsku godinu i vrijedi za tu godinu. Proračunska godina razdoblje je od dvanaest mjeseci koje počinje 1. siječnja, a završava 31. prosinca kalendarske godine. Proračun donosi Sabor, odnosno predstavničko tijelo za proračunsku godinu koja odgovara kalendarskoj godini, i to prije početka godine na koju se odnosi. Prihodi i primici uplaćeni u proračun do kraja tekuće godine prihod su proračuna tekuće godine. U proračunu se planiraju sredstva za pokriće preuzetih obveza iz prethodne/-ih godina, kao i sredstva za plaćanje obveza nastalih u tekućoj fiskalnoj godini za koju se proračun donosi,

[15] Ibid, str. 14-15.
[16] Narodne novine, (2008., 2012., 2015.): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 87/08,3 136/12, 15/15, [Internet], raspoloživo na: https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu [05.07.2017.]

- načelo uravnoteženosti – proračun mora biti uravnotežen – ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke. Ako se tijekom proračunske godine, zbog izvanrednih nepredviđenih okolnosti, povećaju rashodi i izdaci, odnosno umanje prihodi i primici, proračun se mora uravnotežiti pronalaženjem novih prihoda i primitaka, odnosno smanjenjem predviđenih rashoda i izdataka. Uravnoteženje proračuna provodi se tijekom proračunske godine izmjenama i dopunama proračuna prema postupku za donošenje proračuna,
- načelo obračunske jedinice – u proračunu se prihodi, primici, rashodi i izdaci iskazuju u kunama te se i financijski izvještaji sastavljaju u kunama,
- načelo univerzalnosti – prihodi i primici služe za podmirivanje svih rashoda i izdataka, osim ako Zakonom o proračunu i Zakonom o izvršavanju državnog proračuna, odnosno Odlukom o izvršavanju proračuna nije drugačije propisano,
- načelo specifikacije – prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu po ekonomskoj klasifikaciji i iskazani prema izvorima. Rashodi i izdaci proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu prema proračunskim klasifikacijama te uravnoteženi s prihodima i primicima,
- načelo dobrog financijskog upravljanja – proračunska sredstva moraju se koristiti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti,
- načelo transparentnosti – proračun se donosi i izvršava u skladu s načelom transparentnosti. Proračun i projekcija i izmjene i dopune proračuna te odluka o privremenom financiranju objavljuju se u službenom listu Republike Hrvatske (Narodne novine), odnosno u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna i polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se na internetskim stranicama Vlade republike Hrvatske, odnosno internetskim stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna i opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se u Narodnim novinama, odnosno službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici objavljuju godišnje financijske izvještaje na svojim internetskim stranicama najkasnije

u roku od osam dana od dana njihove predaje. Proračunski i izvanproračunski korisnici koji nemaju vlastite internetske stranice objavljuju godišnje financijske izvještaje na internetskim stranicama nadležnog razdjela organizacijske klasifikacije državnog proračuna, odnosno nadležne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u roku od osam dana od dana njihove predaje.

2.1.4. Procedura izrade i usvajanja državnog proračuna

Pod proračunskim ciklusima podrazumijevaju se postupci pripreme, izrade, donošenja, izvršenja i kontrole izvršenja proračuna koji podrazumijevaju poduzimanje točno utvrđenih radnji koje su stavljene u nadležnost određenih izvršnih i zakonodavnih tijela.[17]Glavni sudionici proračunskog procesa u Republici Hrvatskoj su Hrvatski sabor koji usvaja proračun, Vlada kao glavni nositelj izvršne vlasti predlaže i izvršava proračun, Ministarstvo financija koje sudjeluje u svim fazama pripreme i izvršenja proračuna te korisnici proračuna koji u procesu javnog izbora odlučuju o proračunskoj politici u najširem smislu te riječi.[18]Izrada proračuna obavlja se tako da nadležno državno tijelo (Ministarstvo financija, Ministarstvo uprave, pozove sve korisnike proračunskih sredstava da mu dostave podatke o sredstvima koja će im biti potrebna u idućoj proračunskoj godini. Korisnici proračunskih sredstava izradit će prijedloge svog proračuna rashoda i prihoda prema točno utvrđenoj shemi o izradi proračuna koja je utvrđena za sve nositelje proračunskih sredstava. Tablica 1. prikazuje navedenu proceduru.

Tablica 1.: Procedura izrade proračuna

1.faza	**Uprava za makroekonomske analize i planiranje** na temelju podataka statistike državnih financija (statistika državnih financija se koncentrira na financijske transakcije države: prikupljanje poreza, uzimanje kredita, javna potrošnja, davanje kredita) procjenjuje kreće li se gospodarstvo u željenom smjeru i željenom stopom rasta te određuje smjernice i ciljeve fiskalne politike i projekciju gospodarskog razvoja te **donosi procjene o glavnim vrstama prihoda i izdataka za slijedeću fiskalnu godinu.**
2.faza	IZRADA PRIJEDLOGA FISKALNE POLITIKE I PROJEKCIJA GOSPODARSKIH KRETANJA SLJEDEĆE GODINE
3.faza	**Vlada** odlučuje: • u vezi danog prijedloga i postavlja fiskalnu politiku za slijedeću godinu te • odobrava procijenjeni iznos javne potrošnje (maksimalni iznosi izdataka po osnovnim skupinama)
4.faza	**Ministarstvo financija** upućuje okružnicu nadležnim ministarstvima i proračunskim korisnicima. Na temelju informacija okružnice proračunski korisnici se upoznaju s planom ukupnih proračunskih prihoda (poreznih, neporeznih, kapitalnih i ukupnih zajmova, tj. prihoda financiranja) koji definiraju ukupnu veličinu proračunskih izdataka te s uvjetima i ograničenjima izrade Proračuna.

[17] Jelčić, B. (2001): Javne financije, RRiF, Zagreb, str. 508.
[18] Jurković, P. (2002): Javne financije, Masmedia, Zagreb, str. 286.

5.faza	PRORAČUNSKA OKRUŽNICA – poziv ministarstvima na „pregovore“
6.faza	**Nadležna ministarstva** koordiniraju proračunsku aktivnost s proračunskim korisnicima i utvrđuju prijedloge potreba za proračunskim sredstvima te dostavljaju izrađene prijedloge s obrazloženjima Ministarstvu financija.
7.faza	**Pregledavanje i pregovaranje** (između Ministarstva financija i svakog ministarstva pojedinačno) o zahtjevima za proračunskim sredstvima, kako bi se definirali maksimalni iznosi sredstava prema vrstama izdataka (definiranim računskim planom proračuna) za svako ministarstvo
8.faza	**Ministarstvo financija** upućuje prijedlog državnog proračuna Vladi, Vlada Saboru, a Sabor usvaja – donosi godišnji državni proračun.

Izvor: Jakir, I., Maletić, I. (2001): Proračunsko računovodstvo, Informator, Zagreb, str. 1-3.

Rokovi u postupku planiranja državnog proračuna prikazani su u tablici 1.

Tablica 2.: Rokovi u postupku planiranja državnog proračuna

Rok	Nositelj aktivnosti	Aktivnosti
kraj veljače	Ministarstvo financija u suradnji s ministarstvom nadležnim za strukturne reforme i koordinaciju fondova Europske unije	Izrađuje uputu za izradu strateških planova i dostavlja je ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije
kraj ožujka	Ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije	Izrađuju strateške planove za trogodišnje razdoblje i dostavljaju ih Ministarstvu financija i ministarstvu nadležnom za strukturne reforme i koordinaciju fondova Europske unije
kraj travnja	Ministarstvo financija i ministarstvo nadležno za strukturne reforme i koordinaciju fondova Europske unije u suradnji s ministarstvima nadležnim za pojedinačne strukturne reforme	Na temelju strateških planova ministarstvo nadležno za strukturne reforme i koordinaciju fondova Europske unije u suradnji s ministarstvima nadležnim za pojedinačne strukturne reforme izrađuje nacionalni program reformi, a Ministarstvo financija program konvergencije
kraj srpnja	Ministarstvo financija i Vlada RH	Na temelju strateških planova, nacionalnog programa reformi i programa konvergencije te posebnih preporuka vijeća europske unije za republiku Hrvatsku, Ministarstvo financija izrađuje nacrt smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje koje Vlada usvaja zaključkom
15. kolovoza	Ministarstvo financija	Ministarstvo financija dostavlja ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije i izvanproračunskim korisnicima upute za izradu prijedloga državnog proračuna
15. rujna	Proračunski korisnici	Dostavljaju prijedloge financijskih planova ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije
kraj rujna	Ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije	dostavljaju usklađene prijedloge financijskih planova Ministarstvu financija
15. listopada	Ministarstvo financija	Ministarstvo financija izrađuje nacrt proračuna za proračunsku godinu i projekciju za slijedeće dvije godine te ih dostavlja Vladi RH
15. studenog	Vlada RH	Vlada utvrđuje prijedlog proračuna i projekcija te ih dostavlja Saboru na donošenje
kraj godine	Hrvatski sabor	Donosi proračun za slijedeću proračunsku godinu

Izvor: Ministarstvo financija (2017): Proračun [Internet], dostupno na: http://www.mfin.hr/hr/proracun [08.07.2017.]

2.1.5. Izvršavanje i kontrola državnog proračuna

Nakon glasovanja i usvajanja proračuna u Saboru, Ministarstvo financija izvještava ministarstva i ostale proračunske korisnike o novčanim sredstvima koja su im odobrena. Od 1. siječnja službeno započinje fiskalna godina u kojoj se izvršava proračun odnosno prikupljaju prihodi, troši novac te obavljaju nadzor i kontrolu tih operacija. Za izvršavanje proračuna odgovorni su Vlada, nadležna ministarstva i drugi korisnici sredstava državnog proračuna. Nadzor i kontrolu korištenja proračunskih sredstava osigurava državna riznica, Ministarstvo financija i svako ministarstvo unutar sebe.

Fiskalna godina završava 31. prosinca. Ministarstvo financija izrađuje godišnji obračun državnog proračuna do 15. travnja tekuće godine za prethodnu godinu. Do 15. svibnja u tekućoj godini ministar financija je obvezan predati Vladi Izvještaj o izvršenju državnog proračuna za prethodnu godinu. Nakon rasprave na sjednici Vlade izvještaj se šalje Saboru najkasnije do 15. lipnja u tekućoj godini kada se u Saboru raspravlja o izvršenju proračuna. Cijeli proračunski proces i izvršenje proračuna završava kada Sabor odobri izvješće o završnom računu državnog proračuna i izvješće Državnog ureda za reviziju.[19]

2.1.6. Državna riznica

Državna riznica sustav je upravljanja javnim novcem. To je sustav koji organizacijski i informacijski objedinjava proračunske procese: pripremu proračuna, izvršavanje državnog proračuna, državno računovodstvo, upravljanje novčanim sredstvima i javnim dugom.[20] Financijske transakcije proračunskih korisnika obavljaju se preko sustava državne riznice, a od 1. siječnja 2007. ukinuti su svi računi koje su proračunski korisnici imali u raznim bankama.

Učinci primjene sustava državne riznice:[21]

- racionalnije trošenje javnog novca,
- smanjuje se potreba za zaduživanjem države,
- poboljšana likvidnost poduzetničkog sektora.

[19] Institut za javne financije: Proračunski proces, [Internet], dostupno na: http://www.ijf.hr/proracunski/II-pproces.pdf [10.07.2017.]
[20] Narodne novine (2015.): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 15/15
[21] Ministarstvo financija (2017): Državna riznica, [Internet], dostupno na: http://www.mfin.hr/hr/drzavna-riznica [12.07.2017.]

Državna riznica podržana je informacijskom podrškom preko suvremenog financijsko - informacijskog sustava. Dizajniran je da procesira sve transakcije koje se odnose na sve faze proračunskog ciklusa. Svi proračunski korisnici povezani su u jedinstveni financijsko - informacijski sustav preko kojeg jedino i mogu obavljati transakcije.

2.1.7. Proračunski i izvanproračunski korisnici Državnog proračuna

Pravilnikom o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (dalje u tekstu Pravilnik) utvrđuju se proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te način vođenja registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (dalje u tekstu Registar).[22]

Registar je popis proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kojeg ustrojava i vodi Ministarstvo financija za potrebe utvrđivanja obuhvata proračunskih i izvanproračunskih korisnika općeg proračuna.[23]

Proračunski korisnici državnog proračuna jesu oni korisnici:[24]

- kojih je osnivač Republika Hrvatska,
- koji ostvaruju prihode iz državnog proračuna i/ili temeljem javnih ovlasti, zakona i drugih propisa, pri čemu ti prihodi iznose 50 posto ili više od ukupnih prihoda, te
- koji su navedeni u Registru Pravilnika.

Registar sadrži podatke o proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a to su:[25]

- podaci o korisniku: naziv korisnika, osobni identifikacijski broj (OIB), matični broj (MB), adresa sjedišta, poštanski broj, mjesto, šifra djelatnosti, račun za redovno

[22] Narodne novine (2009): Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna JLP(R)S te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 128/09
[23] Ibid
[24] Narodne novine (2009), op.cit.
[25] Ibid

poslovanje, statistička oznaka grada/općine i županije, osoba za kontakt, telefon, faks, e-mail, web-stranica,

- razina nadležnosti,
- podaci o osnivačima/vlasnicima i izvorima financiranja,
- podaci o osobi ovlaštenoj za zastupanje.

Podatke iz Registra Ministarstvo financija objavljuje u Narodnim novinama svake godine najkasnije do kraja svibnja tekuće godine za slijedeću proračunsku godinu. Proračunski i izvanproračunski korisnik državnog proračuna i proračunski i izvanproračunski korisnik proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave čiji podaci nisu navedeni i objavljeni sukladno Pravilniku smatraju se brisanima iz Registra.[26]

Proračunski korisnici državnog proračuna u 2016. godini su bili:[27] (ukupno je bilo 643 proračunskih korisnika, a na ovom popisu su navedene samo „krovne" institucija korisnici državnog proračuna)

1. Hrvatski sabor,
2. Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske,
3. Ured predsjednika RH po prestanku obnašanja dužnosti,
4. Ured predsjednika RH,
5. Ustavni sud RH,
6. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja,
7. Vlada RH,
8. Ministarstvo financija
9. Sigurnosno-obavještajna agencija,
10. Državni ured za središnju javnu nabavu,
11. Državni ured za upravljanje državnom imovinom,
12. Ministarstvo obrane,
13. Državni ured za Hrvate izvan RH,
14. Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje,
15. Ministarstvo unutarnjih poslova,
16. Ministarstvo branitelja,
17. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova,

[26] Ibid
[27] Narodne novine (2016): Popis proračunskih korisnika državnog proračuna, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 50/16

18. Ministarstvo gospodarstva,
19. Ministarstvo poduzetništva i obrta,
20. Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa,
21. Ministarstvo kulture,
22. Ministarstvo poljoprivrede,
23. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije,
24. Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture,
25. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja,
26. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode,
27. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta,
28. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava,
29. Ministarstvo turizma
30. Ministarstvo uprave,
31. Ministarstvo zdravlja,
32. Ministarstvo socijalne politike i mladih,
33. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti,
34. Ministarstvo pravosuđa,
35. Ured pučkog pravobranitelja,
36. Pravobranitelj za djecu,
37. Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova,
38. Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom,
39. Državni zavod za statistiku,
40. Državni ured za reviziju,
41. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave,
42. Ured vijeća za nacionalnu sigurnost,
43. Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija,
44. Zavod za sigurnost informacijskih sustava,
45. Agencija za zaštitu osobnih podataka,
46. Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost,
47. Povjerenik za informiranje.

U sklopu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, u Registru je 70 Centara za socijalnu skrb u Republici Hrvatskoj su proračunski korisnici.

2.2. Definiranje rashoda proračuna i proračunskih korisnika

Rashodi (troškovi) u proračunu su smanjenja ekonomskih koristi u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza. Rashodi se temeljno klasificiraju na rashode poslovanja i rashode za nabavu nefinancijske imovine.[28]

Rashodi su smanjenja ekonomskih koristi u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza. Izdaci su odljevi novca i novčanih ekvivalenata po svim osnovama. Rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju. Rashodi se temeljno klasificiraju na:.[29]

31 – rashodi za zaposlene,
32 – materijalni rashodi,
34 – financijski rashodi,
35 – subvencije,
36 – pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna,
37 – naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade i
38 – ostali rashodi

2.2.1. Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene (skupina računa 31) obuhvaćaju:[30]

- plaće (u bruto iznosu),
- ostale rashode za zaposlene: bonus za uspješan rad, nagrade (jubilarne nagrade, prigodne godišnje nagrade, posebne nagrade i slično), darove (zaposlenima, djeci zaposlenika i slično),
- otpremnine,
- naknade za bolest (za bolovanje duže od 90 dana), invalidnost i smrtni slučaj,
- regres za godišnji odmor i
- doprinose na plaće.

[28] Vidović, J. (2015): Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, Sveučilišni odjel za stručne studije, Split, str. 46., [Internet], raspoloživo na: https://moodle.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=14745 [05.07.2017.]
[29] Ibid, str. 109.
[30] Vidović, J., op.cit.

2.2.2. Materijalni rashodi

Materijalni rashodi – skupina računa 32 obuhvaća troškove korištenja usluga i dobara potrebnih za redovno funkcioniranje i obavljanje djelatnosti određenog subjekta. U materijalne rashode uključuju se:[31]

- utrošeni lijekovi i ostali potrošni materijali u djelatnosti zdravstva, troškovi nabave robe za daljnju prodaju te troškovi materijala i sirovina utrošenih u proizvodnji,
- naknade troškova zaposlenima uključuju rashode za službena putovanja, rashode za prijevoz, rad na terenu i odvojeni život, rashode za stručno usavršavanje zaposlenih i ostale naknade troškova zaposlenima,
- rashodi za materijal i energiju – uredski materijal, materijal i sirovine, energija, materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje, sitni inventar i auto gume, vojna oprema, službena, radna i zaštitna odjeća i obuća,
- rashodi za usluge – telefona, pošte, prijevoza, tekućeg i investicijskog održavanja, promidžbe i informiranja, komunalne usluge, zakupnine i najamnine, zdravstvene i veterinarske usluge, intelektualne i osobne usluge, računalne usluge i ostale usluge,
- naknade troškova osobama izvan radnog odnosa,
- ostali rashodi – naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično, premije osiguranja, reprezentacija, članarine i dr.

2.2.3. Financijski rashodi

Financijski rashodi obuhvaćaju rashode za kamate – za izdane vrijednosne papire i za primljene kredite i zajmove, rashode za bankarske usluge i usluge platnog prometa, negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule, zatezne kamate te ostale nespomenute financijske rashode.

Realizirana tečajna razlika nastaje kada dođe do promjene u valutnom tečaju između datuma transakcije i datuma podmirenja stavki proizašlih iz transakcije. Razlike zbog primjene valutne klauzule nastaju kad se obveze ugovaraju u tečaju valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. Realizirana tečajna razlika i razlika zbog primjene valutne klauzule evidentira se kao prihod ili rashod.
Zatezne kamate se iskazuju odvojeno od vrijednosti transakcija temeljem kojih su nastale.[32]

[31] Ibid

2.2.4. Subvencije

Subvencije su potpore – prijenos sredstava bez protučinidbe odnosno prijenosi koji nisu naknada za neko isporučeno dobro ili obavljenu uslugu. Subvencije su tekući prijenosi sredstava koji se daju proizvođačima za poticanje proizvodnje određenih proizvoda i pružanja usluga, a mogu se utvrđivati na temelju razine proizvodnje i/ili količine proizvedenih, prodanih ili uvezenih dobara i usluga. Prema namjenama subvencije se mogu podijeliti na: subvencije kamata, subvencije za socijalne doprinose, za program usavršavanja zaposlenih, za restrukturiranje trgovačkog društva, za zatvaranje proizvodnje i slično.[33]Skupina računa 35 – sadrži subvencije koje se klasificiraju prema primateljima na:[34]

- subvencije u javnom sektoru – trgovačkim društvima, kreditnim institucijama, osiguravajućim društvima i ostalim financijskim institucijama,
- subvencije izvan javnog sektora – poljoprivrednicima, obrtnicima, trgovačkim društvima, kreditnim institucijama, osiguravajućim društvima i ostalim financijskim institucijama.

2.2.5. Pomoći

Skupina računa 36 – Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna sadrži tekuće i kapitalne pomoći inozemnim vladama, međunarodnim organizacijama, institucijama i tijelima EU, pomoći unutar općeg proračuna i proračunskim korisnicima drugih proračuna, te prijenose proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti i pomoći temeljem prijenosa EU sredstava. Pomoći dane u obliku prijenosa nefinancijske imovine priznaju se u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine.[35]Sredstva namijenjena proračunskim korisnicima drugih proračuna klasificiraju se u podskupini računa:[36]

- 366 – Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna, a
- sredstva namijenjena drugim proračunima u podskupini računa ovisno o tome da li su dodijeljena državnom proračunu, odnosno županijskim, gradskim i općinskim proračunima - 363 – Pomoći unutar općeg proračuna kao pomoći državnom proračunu, odnosno županijskim, gradskim i općinskim proračunima.

---

[32] Narodne novine (2016): Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine d.d., Zagreb, 87/16
[33] Narodne novine (2016), op.cit.
[34] Ibid
[35] Ibid
[36] Ibid

2.2.6. Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Primjeri ovakvih naknada su: naknade za bolest i invaliditet, za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu, za nezaposlene, za mirovine i dodatke, porodiljine naknade, obiteljske mirovine, medicinske zdravstvene usluge, ortopedske sprave, pomagala, farmaceutski proizvodi, naknade za dječji doplatak, pomoći obiteljima i kućanstvima, stipendije i školarine, oprema za novorođenčad i druge. Naknade se dijele na naknade u novcu i naknade u naravi.

Naknade u novcu jesu novčana davanja koja građani i kućanstva dobivaju općenito za svoje potrebe, a naknade u naravi obuhvaćaju davanja kojima se posredno ili neposredno građanima i kućanstvima osiguravaju određena dobra ili usluge. Posredno znači da proračun i proračunski korisnici plate dobavljaču, a građani mogu besplatno podići proizvod ili koristiti uslugu. Neposredno znači da građani odnosno kućanstva imaju odobren iznos novca koji dobiju za kupnju određenih proizvoda ili usluga. Stipendije i školarine koje proračun i proračunski korisnici daju vlastitim zaposlenicima evidentiraju se u ovoj skupini.[37]

2.2.7. Ostali rashodi

Skupina računa 38 – Ostali rashodi sadrži tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade štete i kapitalne pomoći.

2.3. Specifičnosti priznavanja rashoda i financijsko izvještavanje proračunskih korisnika

Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu[38] u Republici Hrvatskoj definirane su knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, organizacija knjigovodstva, sadržaj računa Računskog plana i druga područja koja se odnose na proračunsko računovodstvo.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika jesu dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva:[39]

- dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima,

[37] Narodne novine (2014, 2015, 2016), op.cit.
[38] Narodne novine (2014, 2015, 2016), op.cit.
[39] Ibid

- kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti,
- financijske imovine i obveza.

Prihodi i rashodi iskazuju se uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja. Modificirano računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se:[40]

- ne iskazuje rashod amortizacije nefinancijske dugotrajne imovine,
- ne iskazuju prihodi i rashodi uslijed promjena vrijednosti nefinancijske imovine,
- prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju u kojemu su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti,
- rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju,
- rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku nabave i u visini njene nabavne vrijednosti. Iznimno, u djelatnosti zdravstva te u obavljanju vlastite trgovačke i proizvođačke djelatnosti rashodi za kratkotrajnu nefinancijsku imovinu iskazuju se u trenutku stvarnog utroška odnosno prodaje,
- za donacije nefinancijske imovine iskazuju se prihodi i rashodi.

Rashodi su smanjenja ekonomskih koristi u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza. Rashodi se temeljno klasificiraju na rashode poslovanja i rashode za nabavu nefinancijske imovine. Rashodi poslovanja klasificiraju se na rashode za zaposlene, materijalne rashode, financijske rashode, subvencije, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, naknade i ostale rashode. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine klasificiraju se po vrstama nabavljene nefinancijske imovine. Specifičnost kod proračunskih korisnika je da se rashodi tekućeg i investicijskog održavanja evidentiraju na računima rashoda poslovanja, a za vrijednost dodatnog ulaganja na imovini povećava se vrijednost te imovine. Ako bi se rashodi tekućeg i investicijskog održavanja iskazali kao dodatno ulaganje na imovini u godini kada su nastali, takvo bi iskazivanje moglo dovesti do iskrivljenog iskazivanja godišnjeg financijskog rezultata.[41] Još jedna od specifičnosti kod evidentiranja rashoda u računovodstvu proračunskih korisnika je da stalne rashode koji nastaju kontinuirano i koji se obračunavaju za kalendarska razdoblja tijekom godine (u pravilu mjesečno) proračunske osobe uključuju u rashode poslovanja razmjerno broju mjeseci u razdoblju za koje se sastavljaju izvještaji. Proračunske

[40] Ibid
[41] Glavota, M. (2014): Rashodi tekućeg i investicijskog održavanja kod proračunskih osoba, RRiF br.4/14, Zagreb, str. 52.

osobe koje su proračunom/financijskim planom za izvještajnu godinu predvidjele uključivanje trinaest mjesečnih rashoda nemaju obvezu primijeniti navedeno razgraničenje. Radi se o slijedećim rashodima: rashodi za zaposlene, komunalne usluge, opskrba energentima, telekomunikacijske usluge, najamnine i zakupnine, naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade i slično.[42]

Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu[43] propisan je oblik i sadržaj financijskih izvještaja, razdoblja za koja se sastavljaju te obveza i rokovi njihova podnošenja. Odredbe Pravilnika odnose se na državni proračun, proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna te proračunske i izvanproračunske korisnike proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Financijski izvještaji sastavljaju se za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka, od 1. siječnja do 30. lipnja, od 1. siječnja do 30. rujna i za proračunsku godinu. Za sastavljanje financijskih izvještaja odgovorna je osoba koja rukovodi službom računovodstva proračuna, proračunskog i izvanproračunskog korisnika ili osoba kojoj je povjereno vođenje računovodstva.

Na temelju čl. 51. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, rashodi koji nastaju kontinuirano i obračunavaju se za kalendarska razdoblja tijekom proračunske godine (u pravilu mjesečno) kao što su rashodi za zaposlene, komunalne usluge, opskrba energentima, telekomunikacijske usluge, najamnine i zakupnine, naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade i slično, uključuju se u rashode razmjerno broju mjeseci u razdoblju za koje se izvještaji sastavljaju. Takvi se rashodi ne uključuju u tekuće izvještajno razdoblje nego se iskazuju kao aktivna vremenska razgraničenja – rashodi budućih razdoblja.[44]

Financijski izvještaji proračunskih korisnika državnog proračuna sastoje se od:[45]

- za proračunsku godinu: Bilance, Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o obvezama, Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj

[42] Glavota, M. (2015): Rashodi koji kontinuirano nastaju u proračunskom računovodstvu, RRiF br. 1/15, Zagreb, str. 181.
[43] Narodne novine (2017): Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 28/17
[44] Glavota, M. (2015): Rashodi koji kontinuirano nastaju u proračunskom računovodstvu, RRiF br. 1/15, Zagreb, str. 181.
[45] Narodne novine (2017): Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 28/17

klasifikaciji, Izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza i Bilješki,

- za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. siječnja do 30. rujna Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima i Izvještaja o obvezama.

Proračunski korisnici državnog proračuna predaju financijske izvještaje:[46]

- za proračunsku godinu i razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja razdjelu kojem pripadaju prema organizacijskoj klasifikaciji državnog proračuna i instituciji ovlaštenoj za obradu podataka, a proračunski korisnici koji se prema organizacijskoj klasifikaciji državnog proračuna klasificiraju kao razdjel financijske izvještaje predaju instituciji ovlaštenoj za obradu podataka,
- za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. siječnja do 30. rujna instituciji ovlaštenoj za obradu podataka, a Izvještaj o obvezama i razdjelu kojem pripadaju prema organizacijskoj klasifikaciji.

Proračunski korisnici državnog proračuna predaju financijske izvještaje:[47]

- za proračunsku godinu do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu,
- za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka, od 1. siječnja do 30. lipnja i od 1. siječnja do 30. rujna u roku od 10 dana po isteku izvještajnog razdoblja.

Financijske izvještaje mogu predati isključivo proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljeni u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika i oni koji su nakon objave Podataka iz Registra uz suglasnost Ministarstva financija dobili broj RKP.[48] Važno je da obveznici predaje godišnjih financijskih izvještaja poštuju utvrđene rokove predaje. Eurostat, kao ovlašteno tijelo za statistiku Europske unije, zatražilo je od Ministarstva financija da poduzme sve potrebne radnje kako bi obveznici poštovali rokove predaje financijskih izvještaja s obzirom na to da se ti izvještaji koriste za izradu službene statistike države. Zakonom o proračunu predviđene su novčane kazne za nedostavu, ali i kašnjenje u predaji financijskih izvještaja.

[46] Narodne novine (2017), op.cit.
[47] Ibid
[48] Jakir-Bajo, I. (2017): Godišnji financijski izvještaji u sustavu proračuna za 2016. godinu, RRiF br. 1/2017., Zagreb, str. 20.

U tablici 3. prikazani su financijski izvještaji i kome ih moraju predati proračunski korisnici državnog proračuna do 31. siječnja.

Tablica 3.: Financijski izvještaji i kome ih predaju proračunski korisnici do 31. siječnja

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	PREDAJA
• Bilanca	Nadležnom ministarstvu/razdjelu
• Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima • Izvještaj o rashodima po funkcijskoj klasifikaciji	Nadležnom područnom uredu Državnog ureda za reviziju
• Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza • Izvještaj o obvezama • Bilješke	Područnom uredu FINA-e (obrazac BIL, obrazac: PR-RAS, obrazac: OBVEZE, obrazac: RAS-funkcijski i obrazac: P-VRIO)

Izvor: Jakir-Bajo, I. (2017): Godišnji financijski izvještaji u sustavu proračuna za 2016. godinu, RRiF br. 1/2017., Zagreb, str. 20.

3. ANALIZA MATERIJALNIH RASHODA ODABRANIH CENTARA ZA SOCIJALNU SKRB U HRVATSKOJ

3.1. Sustav socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj

Socijalna skrb je organizirana djelatnost od javnog interesa za Republiku Hrvatsku čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koji uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.[49] Dvije kategorije korisnika ostvaruju pravo na socijalnu skrb u Hrvatskoj :[50]

- prva kategorija su siromašni koji nemaju vlastitih prihoda ili su ti prihodi manji od propisanih cenzusa, znači nedostatni za podmirenje osnovnih životnih potreba,
- druga kategorija su oni koji socijalnu skrb primaju u svrhu zadovoljavanja specifičnih potreba, nastalih uglavnom zbog invaliditeta, starosti, psihičke bolesti, ovisnosti i dr. U tu se skupinu ubrajaju i djeca i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeca i mladež s problemima u ponašanju, te žrtve obiteljskog nasilja i trgovanja ljudima.

Ovisno o vrsti pomoći koja je osobi potrebna, svoja prava iz sustava socijalne skrbi osoba može ostvariti preko:[51]

- ustanova socijalne skrbi:
    - centara za socijalnu skrb,
    - domova socijalne skrbi/centri za pružanje usluga u zajednici,
    - centara za pomoć i njegu,
- udomiteljskih obitelji,
- obiteljskih domova,
- udruga, vjerskih zajednica, obrtnika i drugih pravnih osoba,
- fizičkih osoba koji obavljaju profesionalnu djelatnost, savjetovališta,
- jedinica lokalne i područne samouprave koje su dužne u svom proračunu osigurati sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi.

[49] Narodne novine (2013, 2014, 2015, 2016, 2017): Zakon o socijalnoj skrbi, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 [Internet], dostupno na: https://www.zakon.hr/z/222/Zakon-o-socijalnoj-skrbi [15.07.2017.]
[50] Ibid
[51] Ibid

Jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine) osiguravaju sredstva za podmirivanje troškova stanovanja (najamnina, komunalna naknada, električna energija, plin, grijanje, voda, odvodnja i drugi troškovi stanovanja). Jedinica područne samouprave - županija osigurava sredstva za podmirenje troškova ogrjeva.[52]

3.1.1. Financiranje sustava socijalne skrbi

Sredstva za financiranje djelatnosti socijalne skrbi osiguravaju se pretežno iz državnog proračuna, i to oko 96%, dok se ostalih 4% osigurava iz prihoda za posebne namjene sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi i Pravilniku o sudjelovanju i načinu plaćanja korisnika i drugih obveznika uzdržavanja u troškovima smještaja izvan vlastite obitelji. Prihod za posebne namjene ostvaruje se od sredstava kojima korisnik i obveznik uzdržavanja sudjeluju u plaćanju cijene skrbi izvan vlastite obitelji.[53] U financiranju socijalne skrbi manjim dijelom sudjeluju i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.[54]Državna sredstva izdvojena za socijalnu skrb u razdoblju 2013. – 2015. godine prikazana su u tablici 4.

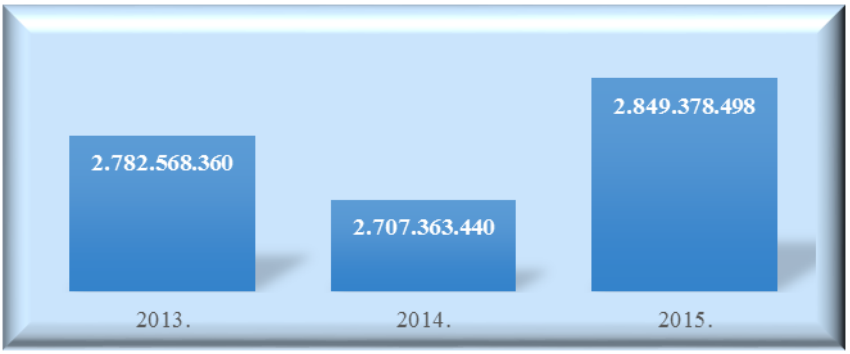
Tablica 4.: Državna sredstva za socijalnu skrb u razdoblju 2013. – 2015.

Namjena (vrsta izdatka)	2013.		2014.		2015.	
	iznos	%	iznos	%	iznos	%
I. Državni proračun - ukupno (1.1. do 1.4.)	**2.782.568.360**	**95,4**	**2.707.363.440**	**95,2**	**2.849.378.498**	**95,3**
1. pomoći i naknade u socijalnoj skrbi	1.811.857.500	62,1	1.724.699.444	60,7	1.868.419.750	62,5
2. bruto plaće i druga primanja zaposlenika državnih ustanova socijalne skrbi (centara za socijalnu skrb i državnih domova socijalne skrbi)	694.040.423	23,8	690.632.259	24,3	692.822.922	23,2
3. materijalni troškovi i drugi izdaci državnih domova socijalne skrbi	266.868.638	9,2	267.783.804	9,4	256.881.768	8,6
4. izdaci za nabavu, izgradnju i investicijsko održavanje kapitalnih sredstava	9.801.798	0,3	24.247.933	0,8	31.254.058	1,0
II. Vlastiti prihodi državnih ustanova socijalne skrbi	**133.394.578**	**4,6**	**136.036.377**	**4,8**	**139.452.903**	**4,7**
III.SVEGA (I. + II.)	**2.915.962.938**	**100,0**	**2.843.399.817**	**100,00**	**2.988.831.401**	**100,00**

Izvor: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (2017): Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi u RH u 2015. godini, [Internet], dostupno na: http://www.mspm.hr/dokumenti/10?trazi=1&tip2=&datumod=&datumdo=&pojam=&page=8 [18.07.2017.]

[52] Narodne novine (2017), op.cit.
[53] Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, (2011): Strategija razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. – 2016., Zagreb, [Internet], dostupno na: http://www.most.hr/files/uploads/Strategija_razvoja_sustava_socijalne_skrbi_2011_2016.pdf [18.07.2017.]
[54] Ibid

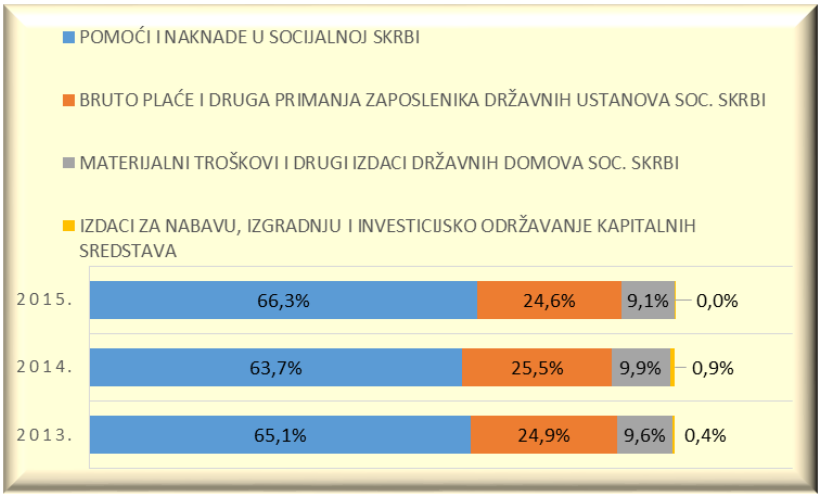
Iako su u 2014. godini izdvajanja za sustav socijalne skrbi iz državnog proračuna nešto smanjena u odnosu na 2013. godinu, u 2015. godini su ona povećana u odnosu na obje prethodne godine, a kao što se uočava na grafikonu 1.

Grafikon 1.: Državna sredstva za socijalnu skrb u razdoblju 2013. - 2015. godine

Izvor: izrada autorice prema podacima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (2017): Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi u RH u 2015. godini, [Internet], dostupno na: http://www.mspm.hr/dokumenti/10?trazi=1&tip2=&datumod=&datumdo=&pojam=&page=8 [18.07.2017.]

Od ukupnih sredstava iz državnog proračuna namijenjenih za socijalnu skrb u razdoblju 2013. – 2015. godine, oko 2/3 sredstava je bilo utrošeno na pomoći i naknade u socijalnoj skrbi, oko ¼ sredstava ili oko 25% je bilo utrošeno na materijalne troškove i druge izdatke državnih domova socijalne skrbi, a manje od 1% sredstava je bilo utrošeno na izdatke za nabavu, izgradnju i investicijsko održavanje kapitalnih sredstava, a kao što je prikazano grafikonom 2.

Grafikon 2.: Struktura utrošenih sredstava za socijalnu skrb iz državnog proračuna u razdoblju 2013. – 2015. godine

Izvor: izrada autorice prema podacima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (2017): Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi u RH u 2015. godini, [Internet], dostupno na: http://www.mspm.hr/dokumenti/10?trazi=1&tip2=&datumod=&datumdo=&pojam=&page=8 [18.07.2017.]

3.2. Analiza materijalnih troškova u odabranim Centrima za socijalnu skrb u Republici Hrvatskoj

U prethodnom poglavlju je prezentirano da u ukupnom iznosu sredstava u državnom proračunu, namijenjenih za socijalnu skrb u razdoblju 2013. – 2015. godine, sredstva za materijalne troškove su činila udio od 8 – 9%.

U sklopu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 70 Centara za socijalnu skrb u Republici Hrvatskoj su proračunski korisnici, a za potrebe ovog rada bit će analizirani materijalni troškovi odabranih Centara za socijalnu skrb.

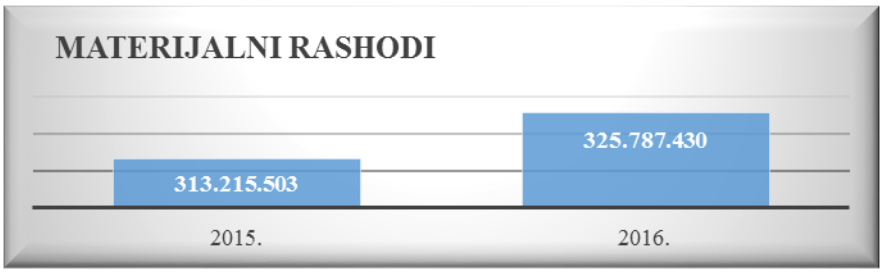
3.2.1. Analiza materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Zagreb

Centar za socijalnu skrb Zagreb je ustanova socijalne skrbi s javnim ovlastima. Osnivačka prava nad Centrom ima Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja resorno ministarstvo. Centar za socijalnu skrb Zagreb javna je ustanova koja odlučuje o pravima iz socijalne skrbi i pruža socijalne usluge posebno osjetljivim skupinama građana kao što su: maloljetna djeca bez roditelja, maloljetna djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeca s teškoćama u razvoju, djeca i mladi s problemima u ponašanju, osobe s invaliditetom, starije i nemoćne osobe, osobe lišene poslovne sposobnosti, žrtve obiteljskog nasilja, obitelji pod rizikom, siromašne i druge osobe koje zbog nepovoljnih osobnih ili obiteljskih poteškoća nisu u mogućnosti zadovoljiti svoje osnovne životne potrebe. Misija Centra je pružanje podrške, pomoći i zaštite osobama i obiteljima koje žive u nepovoljnim prilikama ili prolaze kroz životnu krizu kako bi se osnažili za promjenu. Poboljšanje kvalitete života svake osobe u suradnji s drugim pružateljima usluga i javno zalaganje za prava i potrebe socijalno osjetljivih skupina. Vizija Centra je biti moderna javna ustanova, koja je dostigla najviše standarde kvalitete socijalnih usluga i u svojim stručnim i tehničkim resursima uspješno odgovara na sve izazove u području djelatnosti socijalne skrbi, a aktivnom ulogom u zajednici promiče opće dobro i djeluje u cilju smanjenja rizika za socijalnu isključenost posebno osjetljivih skupina. [55]

Analizom ukupnih rashoda Centra za socijalnu skrb Zagrebu u 2015. i 2016. godini, materijalni rashodi su činili udio od 4,44% u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb

[55] Centar za socijalnu skrb Zagreb (2017): O nama, [Internet], dostupno na: http://www.czss-zagreb.hr/o-nama [18.087.2017.]

Zagreb u 2015. godini, odnosno 4,5% u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb Zagreb u 2016. godini. Iako su u 2016. godini materijalni rashodi zadržali otprilike jednaki udio u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb Zagreb, u apsolutnom iznosu materijalni rashodi su u 2016. godini bili 4% veći nego u 2015. godini, kao što je prikazano grafikonom 3.

Grafikon 3.: Materijalni rashodi Centra za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Zagreb (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://www.czss-zagreb.hr/sites/default/files/financijski_izvjestaj.pdf [18.08.2017.]

Struktura materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini prikazana je u tablici 5.

Tablica 5.: Struktura materijalnih troškova Centra za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini

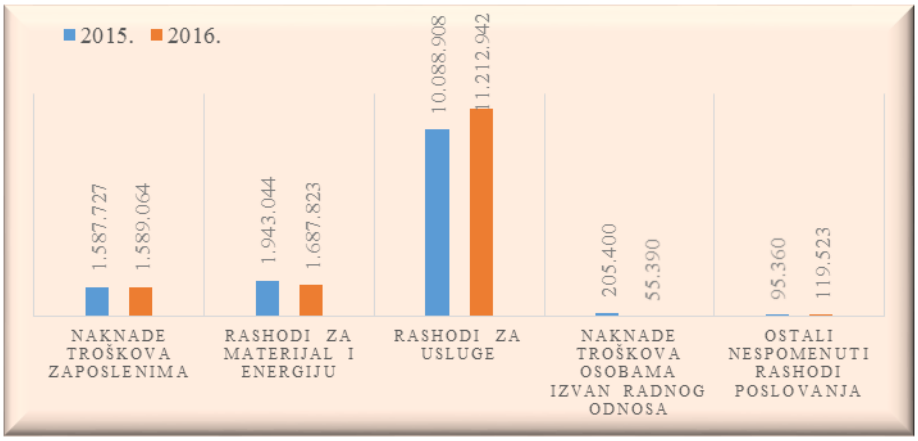
Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
32	Materijalni rashodi	13.920.439	14.664.742	744.303	5%	100%	100%
321	Naknade troškova zaposlenima	1.587.727	1.589.064	1.337	0%	11%	11%
3211	Službena putovanja	92.985	124.807	31.822	34%	1%	1%
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	1.362.121	1.380.401	18.280	1%	10%	9%
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	132.621	83.856	-48.765	-37%	1%	1%
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	0	0	0	0%	0%	0%
322	Rashodi za materijal i energiju	1.943.044	1.687.823	-255.221	-13%	14%	12%
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	905.111	818.441	-86.670	-10%	7%	6%
3222	Materijal i sirovine	0	0	0	0%	0%	0%
3223	Energija	862.542	821.795	-40.747	-5%	6%	6%
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	0	0	0	0%	0%	0%
3225	Sitni inventar i auto gume	75.982	44.095	-31.887	-42%	1%	0%
3226	Vojna oprema	0	0	0	0%	0%	0%
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	99.409	3.492	-95.917	-96%	1%	0%

323	Rashodi za usluge	10.088.908	11.212.942	1.124.034	11%	72%	76%
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	1.969.267	1.837.568	-131.699	-7%	14%	13%
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	445.568	551.672	106.104	24%	3%	4%
3233	Usluge promidžbe i informiranja	27.207	54.714	27.507	101%	0%	0%
3234	Komunalne usluge	861.998	1.005.294	143.296	17%	6%	7%
3235	Zakupnine i najamnine	230.627	539.355	308.728	134%	2%	4%
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	155.959	21.950	-134.009	-86%	1%	0%
3237	Intelektualne i osobne usluge	5.042.834	5.691.237	648.403	13%	36%	39%
3238	Računalne usluge	87.294	78.049	-9.245	-11%	1%	1%
3239	Ostale usluge	1.268.154	1.433.103	164.949	13%	9%	10%
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	205.400	55.390	-150.010	-73%	1%	0%
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	205.400	55.390	-150.010	-73%	1%	0%
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	95.360	119.523	24.163	25%	1%	1%
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	7.069	12.534	5.465	77%	0%	0%
3292	Premije osiguranja	27.093	20.689	-6.404	-24%	0%	0%
3293	Reprezentacija	45.380	75.550	30.170	66%	0%	1%
3294	Članarine	1.000	1.400	400	40%	0%	0%
3295	Pristojbe i naknade	14.818	9.350	-5.468	-37%	0%	0%
3296	Troškovi sudskih postupaka	0	0	0	0%	0%	0%
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	0	0	0	0%	0%	0%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Zagreb (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://www.czss-zagreb.hr/sites/default/files/financijski_izvjestaj.pdf [18.08.2017.]

Iz tablice 5. je vidljivo da su ukupni materijalni rashodi povećani u 2016. u odnosu na 2015. godinu za 11%. U obje godine najveći udio u materijalnim rashodima imaju rashodi za usluge koji čine udio od 72% u 2015. godini, odnosno 76% u 2016. godini. Radi se o rashodima za usluge telefona, pošte i prijevoza, uslugama tekućeg i investicijskog održavanja, uslugama promidžbe i informiranja, komunalnim uslugama, zakupninama i najamninama, zdravstvenim i veterinarskim uslugama, intelektualnim i osobnim uslugama, računalnim uslugama i ostalim uslugama.

Kao što je porastao udio troškova za usluge u ukupnim troškovima u Centru za socijalnu skrb Zagreb u 2016. u odnosu na 2015. godini, u apsolutnom iznosu je u 2016. godini utrošeno za rashode za usluge više nego u 2016. godini, a što se vidi iz grafikona 4.

Grafikon 4.: Usporedni prikaz materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Zagreb (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://www.czss-zagreb.hr/sites/default/files/financijski_izvjestaj.pdf [18.08.2017.]

Unutar rashoda za usluge najznačajniji dio otpada na intelektualne usluge (50% u 2015., 51% u 2015. godini), potom slijede troškovi usluga telefona, pošte i prijevoza, ostali troškovi, troškovi usluga tekućeg i investicijskog održavanja, troškovi komunalnih usluga. Usporedba rashoda za usluge u 2015. i 2016. godini prikazana je u tablici 6.

Tablica 6.: Rashodi za usluge Centra za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
323	Rashodi za usluge	10.088.908	11.212.942	1.124.034	11%	100%	100%
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	1.969.267	1.837.568	-131.699	-7%	20%	16%
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	445.568	551.672	106.104	24%	4%	5%
3233	Usluge promidžbe i informiranja	27.207	54.714	27.507	101%	0%	0%
3234	Komunalne usluge	861.998	1.005.294	143.296	17%	9%	9%
3235	Zakupnine i najamnine	230.627	539.355	308.728	134%	2%	5%
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	155.959	21.950	-134.009	-86%	2%	0%
3237	Intelektualne i osobne usluge	5.042.834	5.691.237	648.403	13%	50%	51%
3238	Računalne usluge	87.294	78.049	-9.245	-11%	1%	1%
3239	Ostale usluge	1.268.154	1.433.103	164.949	13%	13%	13%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Zagreb (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://www.czss-zagreb.hr/sites/default/files/financijski_izvjestaj.pdf [18.08.2017.]

Analizom rashoda za usluge u 2016. godini u odnosu na 2015. godini, uočljivo je da su se, u postotnom i apsolutnom iznosu, najviše povećali rashodi za zakupnine i najamnine. Radi se o rashodi na koji Centar za socijalnu skrb Zagreb ima utjecaj te bi u budućem razdoblju trebalo voditi računa da se ugovore povoljnije zakupnine i najamnine. Analiza naknada troškova zaposlenima i rashoda za materijal i energiju prikazana je u tablici 7.

Tablica 7.: Rashodi za naknade troškova zaposlenima i rashodi za materijal i energiju u Centru za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
321	Naknade troškova zaposlenima	1.587.727	1.589.064	1.337	0%	100%	100%
3211	Službena putovanja	92.985	124.807	31.822	34%	6%	8%
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	1.362.121	1.380.401	18.280	1%	86%	87%
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	132.621	83.856	-48.765	-37%	8%	5%
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	0	0	0	0%	0%	0%
322	Rashodi za materijal i energiju	1.943.044	1.687.823	-255.221	-13%	100%	100%
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	905.111	818.441	-86.670	-10%	47%	48%
3222	Materijal i sirovine	0	0	0	0%	0%	0%
3223	Energija	862.542	821.795	-40.747	-5%	44%	49%
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	0	0	0	0%	0%	0%
3225	Sitni inventar i auto gume	75.982	44.095	-31.887	-42%	4%	3%
3226	Vojna oprema	0	0	0	0%	0%	0%
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	99.409	3.492	-95.917	-96%	5%	0%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Zagreb (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://www.czss-zagreb.hr/sites/default/files/financijski_izvjestaj.pdf [18.08.2017.]

Ukoliko se analiziraju rashodi za naknade troškova zaposlenima, uočljivo je da je i u 2015. i u 2016. godini najveći rashod za naknade troškova zaposlenima bila naknada za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život. Vrlo malo se u obje godine izdvojilo za stručno usavršavanje zaposlenika.

Troškovi za materijal i energiju su u 2016. godini smanjeni u odnosu na 2015. godinu za 13%. Analizom rashoda za materijal i energiju uočljivo je da se u obje godine navedeni rashod

podjednako odnosi na trošak za uredski materijal i ostale materijalne rashode i na troškove za energiju, te da navedena dva troška čine preko 90% u rashodima za materijal i energiju.

Centar za socijalnu skrb Zagreb je u 2016. godini povećao ostale nespomenute rashode poslovanja u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. U ostalim nespomenutim rashodima poslovanja, najveći udio čini reprezentacija koja se u 2016. godini, u odnosu na 2015. godinu povećala za čak 66%, a analiza ostalih nespomenutih rashoda prikazana je u tablici 8.

Tablica 8.: Ostali nespomenuti rashodi poslovanja u Centru za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	95.360	119.523	24.163	25%	100%	100%
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	7.069	12.534	5.465	77%	7%	10%
3292	Premije osiguranja	27.093	20.689	-6.404	-24%	28%	17%
3293	Reprezentacija	45.380	75.550	30.170	66%	48%	63%
3294	Članarine	1.000	1.400	400	40%	1%	1%
3295	Pristojbe i naknade	15.818	9.350	-6.468	-41%	17%	8%
3296	Troškovi sudskih postupaka	0	0	0	0%	0%	0%
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	0	0	0	0%	0%	0%

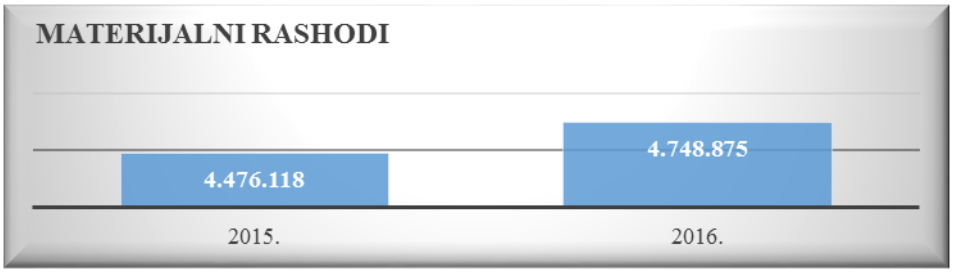
Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Zagreb (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://www.czss-zagreb.hr/sites/default/files/financijski_izvjestaj.pdf [18.08.2017.]

3.2.2. Analiza materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Rijeka

Centar za socijalnu skrb Rijeka ustanova je s javnim ovlastima, koja pomaže građanima u ostvarivanju i zaštiti pojedinih prava, propisanih zakonom. Centar je osnovan za područje Grada Rijeka, Grada Kastav, Grada Kraljevice, Grada Bakra, Grada Delnice, Grada Čabar i Grada Vrbovsko, te Općine Čavle, Općine Jelenje, Općine Klana, Općine Kostrena, Općine Viškovo, Općine Brod Moravice, Općine Fužine, Općine Lokve, Općine Mrkopalj, Općine Ravna Gora i Općine Skrad..[56]

[56] Centar za socijalnu skrb Rijeka (2017): Statut, [Internet], dostupno na: http://css ri.hr/sites/default/files/Statut.pdf [18.08.2017.]

Analizom ukupnih rashoda Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini, materijalni rashodi su činili udio od 4,65% u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. godini, odnosno 4,86 % u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2016. godini. Iako su u 2016. godini materijalni rashodi zadržali otprilike jednaki udio u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb Rijeka, u apsolutnom iznosu materijalni rashodi su u 2016. godini bili 6% veći nego u 2015. godini, kao što je prikazano grafikonom 5.

Grafikon 5.: Materijalni rashodi Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Rijeka (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://css-ri.hr/financijsko-poslovanje [18.08.2017.]

Struktura materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini prikazana je u tablici 9.

Tablica 9.: Struktura materijalnih troškova Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini

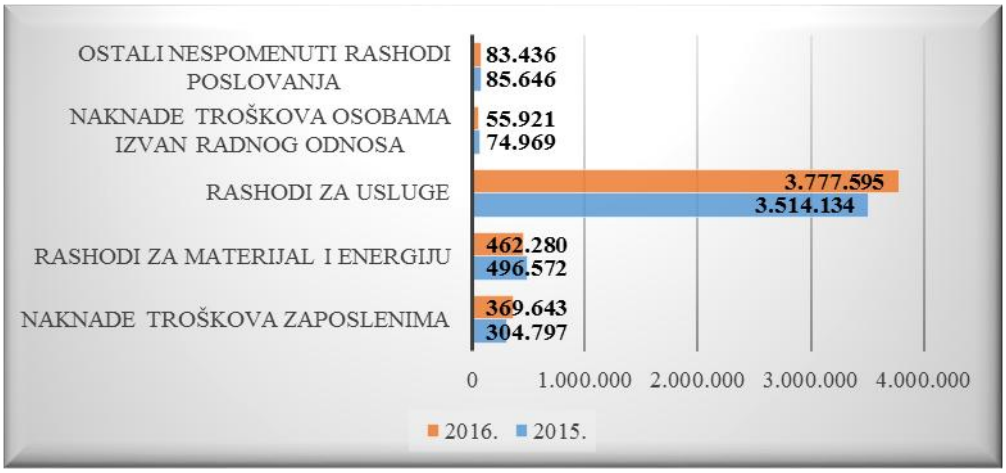
Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
32	Materijalni rashodi	4.476.118	4.748.875	272.757	6%	100%	100%
321	Naknade troškova zaposlenima	304.797	369.643	64.846	21%	7%	8%
3211	Službena putovanja	47.723	57.031	9.308	20%	1%	1%
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	231.074	265.472	34.398	15%	5%	6%
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	26.000	47.140	21.140	81%	1%	1%
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	0	0	0	0%	0%	0%
322	Rashodi za materijal i energiju	496.572	462.280	-34.292	-7%	11%	10%
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	238.441	208.764	-29.677	-12%	5%	4%
3222	Materijal i sirovine	0	0	0	0%	0%	0%
3223	Energija	205.222	218.444	13.222	6%	5%	5%
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	13.976	14.986	1.010	0%	0%	0%
3225	Sitni inventar i auto gume	36.949	18.931	-18.018	-49%	1%	0%
3226	Vojna oprema	0	0	0	0%	0%	0%
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	1.984	1.155	-829	-42%	0%	0%

323	Rashodi za usluge	3.514.134	3.777.595	263.461	7%	79%	80%
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	397.126	378.632	-18.494	-5%	9%	8%
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	505.221	476.672	-28.549	-6%	11%	10%
3233	Usluge promidžbe i informiranja	2.028	2.028	0	0%	0%	0%
3234	Komunalne usluge	409.475	349.364	-60.111	-15%	9%	7%
3235	Zakupnine i najamnine	155.950	153.900	-2.050	-1%	3%	3%
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	44.500	0	-44.500	-100%	1%	0%
3237	Intelektualne i osobne usluge	1.792.469	2.107.475	315.006	18%	40%	44%
3238	Računalne usluge	85.879	154.337	68.458	80%	2%	3%
3239	Ostale usluge	121.486	155.187	33.701	28%	3%	3%
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	74.969	55.921	-19.048	-25%	2%	1%
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	74.969	55.921	-19.048	-25%	2%	1%
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	85.646	83.436	-2.210	-3%	2%	2%
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	7.467	5.478	-1.989	-27%	0%	0%
3292	Premije osiguranja	17.533	13.896	-3.637	-21%	0%	0%
3293	Reprezentacija	3.480	4.913	1.433	41%	0%	0%
3294	Članarine	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%
3295	Pristojbe i naknade	30.135	34.753	4.618	15%	1%	1%
3296	Troškovi sudskih postupaka	0	0	0	0%	0%	0%
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	27.031	24.396	-2.635	0%	1%	1%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Rijeka (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://css-ri.hr/financijsko-poslovanje [18.08.2017.]

Iz tablice 9. je vidljivo da su ukupni materijalni rashodi u Centru za socijalnu skrb Rijeka u 2016. godini povećani za 6% u odnosu na 2015. godinu. U obje godine najveći udio u materijalnim rashodima imaju rashodi za usluge koji čine udio od 79% u 2015. godini, odnosno 80% u 2016. godini. Radi se o rashodima za usluge telefona, pošte i prijevoza, uslugama tekućeg i investicijskog održavanja, uslugama promidžbe i informiranja, komunalnim uslugama, zakupninama i najamninama, zdravstvenim i veterinarskim uslugama, intelektualnim i osobnim uslugama, računalnim uslugama i ostalim uslugama.

Kao što je porastao udio troškova za usluge u ukupnim troškovima u Centru za socijalnu skrb Rijeka u 2016. u odnosu na 2015. godini, u apsolutnom iznosu je u 2016. godini utrošeno za rashode za usluge više nego u 2016. godini, a što se vidi iz grafikona 6.

Grafikon 6.: Usporedni prikaz materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Rijeka (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://css-ri.hr/financijsko-poslovanje [18.08.2017.]

Usporedba rashoda za usluge u 2015. i 2016. godini prikazana je u tablici 10.

Tablica 10.: Rashodi za usluge Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
323	Rashodi za usluge	3.514.134	3.777.595	263.461	7%	100%	100%
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	397.126	378.632	-18.494	-5%	11%	10%
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	505.221	476.672	-28.549	-6%	14%	13%
3233	Usluge promidžbe i informiranja	2.028	2.028	0	0%	0%	0%
3234	Komunalne usluge	409.475	349.364	-60.111	-15%	12%	9%
3235	Zakupnine i najamnine	155.950	153.900	-2.050	-1%	4%	4%
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	44.500	0	-44.500	-100%	1%	0%
3237	Intelektualne i osobne usluge	1.792.469	2.107.475	315.006	18%	51%	56%
3238	Računalne usluge	85.879	154.337	68.458	80%	2%	4%
3239	Ostale usluge	121.486	155.187	33.701	28%	3%	4%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Rijeka (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://css-ri.hr/financijsko-poslovanje [18.08.2017.]

U strukturi rashoda za usluge najveći udio u obje promatrane godine čine rashodi za intelektualne i osobne usluge koje su u 2015. godini činile udio od 51%, a u 2016. godini 56%. Analizom rashoda za usluge u 2016. godini u odnosu na 2015. godini, uočljivo je da su se, u postotnom i apsolutnom iznosu, najviše povećali rashodi za računalne usluge. Radi se o rashodi na koji Centar za socijalnu skrb Rijeka može, ali i ne mora imati utjecaj. Naime,

ovisno o starosti i kvaliteti opreme i računalnih programa, potrebno je vršiti različite popravke i održavanja. Ovisno o mogućnostima, potrebno je pravovremeno nabavljati novu opremu, ali i voditi računa da je prilikom nabavke opreme uključeno i višegodišnje održavanje koje će onda svakako smanjiti troškove Centra. Analiza naknada troškova zaposlenima i rashoda za materijal i energiju prikazana je u tablici 11.

Tablica 11.: Naknade troškova zaposlenima i rashodi za materijal i energiju u Centru za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
321	Naknade troškova zaposlenima	304.797	369.643	64.846	21%	100%	100%
3211	Službena putovanja	47.723	57.031	9.308	20%	16%	15%
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	231.074	265.472	34.398	15%	76%	72%
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	26.000	47.140	21.140	81%	9%	13%
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	0	0	0	0%	0%	0%
322	Rashodi za materijal i energiju	496.572	462.280	-34.292	-7%	100%	100%
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	238.441	208.764	-29.677	-12%	48%	45%
3222	Materijal i sirovine	0	0	0	0%	0%	0%
3223	Energija	205.222	218.444	13.222	6%	41%	47%
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	13.976	14.986	1.010	0%	3%	3%
3225	Sitni inventar i auto gume	36.949	18.931	-18.018	-49%	7%	4%
3226	Vojna oprema	0	0	0	0%	0%	0%
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	1.984	1.155	-829	-42%	0%	0%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Rijeka (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://css-ri.hr/financijsko-poslovanje [18.08.2017.]

Naknade troškova zaposlenima su se u 2016. godini povećale za 21% u odnosu na 2015. godinu. Na navedeno povećanje je u apsolutnom iznosu najviše utjecalo povećanje naknada za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život, te stručno usavršavanje zaposlenika u 2016. godini. U strukturi rashoda za naknade troškova zaposlenima, preko 70% naknada troškova zaposlenima čine naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život koje su u 2016. godini povećane u odnosu na 2015. godinu za 15%. Rashodi za stručno osposobljavanje zaposlenika su u 2016. godini povećani za 81% u odnosu na 2015. godinu, međutim u apsolutnom iznosu se radi o iznosu od 21.140 kn koja u ukupnim naknadama troškova zaposlenima čini 13% u 2016. godini. Rashodi za materijal i energiju su u Centru za socijalnu skrb Rijeka smanjeni u

2016. godini u odnosu na 2015. godinu za 7%. Što se tiče rashoda za materijal i energiju, kao i kod Centra za socijalnu skrb Zagreb, troškovi za uredski materijal i ostali materijalni rashodi te troškovi za energiju čine preko 90%, u podjednakim omjerima, navedenog rashoda. Centar za socijalnu skrb Rijeka je u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu smanjio naknade troškova osobama izvan radnog odnosa za 25%, a što je prikazano u tablici 12.

Tablica 12.: Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u Centru za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	74.969	55.921	-19.048	-25%	100%	100%
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	74.969	55.921	-19.048	-25%	100%	100%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Rijeka (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://css-ri.hr/financijsko-poslovanje [18.08.2017.]

U tablici 13. prikazani su ostali nespomenuti rashodi Centra za socijalnu skrb Rijeka.

Tablica 13.: Ostali nespomenuti rashodi poslovanja Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	85.646	83.436	-2.210	-3%	100%	100%
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	7.467	5.478	-1.989	-27%	9%	7%
3292	Premije osiguranja	17.533	13.896	-3.637	-21%	20%	17%
3293	Reprezentacija	3.480	4.913	1.433	41%	4%	6%
3294	Članarine	0	0	0	#DIJ/0!	0%	0%
3295	Pristojbe i naknade	30.135	34.753	4.618	15%	35%	42%
3296	Troškovi sudskih postupaka	0	0	0	0%	0%	0%
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	27.031	24.396	-2.635	0%	32%	29%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Rijeka (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://css-ri.hr/financijsko-poslovanje [18.08.2017.]

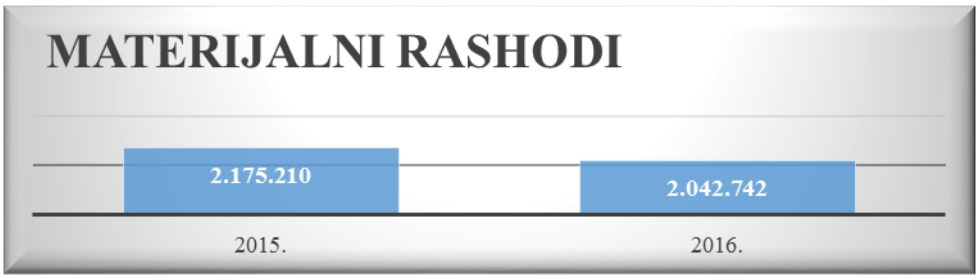
Centar za socijalnu skrb Rijeka u ostalim nespomenutim rashodima poslovanja najviše izdvaja za pristojbe i naknade koji su u 2015. godini činili udio od 35%, odnosno 42% u 2016. godini. Osim toga, trećinu izdvajanja u ostalim nespomenutim rashodima poslovanja čine ostali nespomenuti rashodi poslovanja. Najveće povećanje u ostalim nespomenutim rashodima

poslovanja u 2016. u odnosu na 2015. godinu čine troškovi reprezentacije, čak 41%, međutim, u apsolutnom iznosu radi se o povećanju troška od 1.433 kn koji u ukupnim ostalim nespomenutim rashodima poslovanja čini 4% u 2015. godini, odnosno 6% u 2016. godini.

3.2.3. Analiza materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Osijek

Centar za socijalnu skrb Osijek je javna ustanova koja pruža građanima informacije, savjete, podršku i pomoć u poboljšanju kvalitete života kroz ostvarivanje prava i usluga iz socijalne skrbi. Vizija Centra ja socijalnu skrb Osijek je biti suvremena javna ustanova koja, koristeći najviše standarde kvalitete stručnog rada, a uvažavajući pozitivne resurse pojedinca i zajednice, na europskoj razini pruža cjelovite usluge iz socijalne skrbi.[57]

Analizom ukupnih rashoda Centra za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini, materijalni rashodi su činili udio od 3,99% u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb Osijek u 2015. godini, odnosno 3,71% u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb Osijek u 2016. godini. Centar za socijalnu skrb Osijek, u usporedbi sa prethodno prikazana dva Centra za socijalnu skrb koji su povećali ukupne materijalne troškove u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu, kao i njihovo učešće u ukupnim rashodima u 2016. godini u odnosu na njihovo učešće u 2015. godini, je smanjio ukupne rashode u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu kao i njihovo učešće u ukupnim rashodima u 2016. godini u odnosu na učešće materijalnih troškova u ukupnim rashodima u 2015. godini, a što se vidi iz grafikona 7.

Grafikon 7.: Materijalni rashodi Centra za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Osijek (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/wp-content/uploads/2017/02/Fin.izv_.-1-12-2016-2-CZSS-Osijek.pdf [19.08.2017.]

Struktura materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini prikazana je u tablici 14.

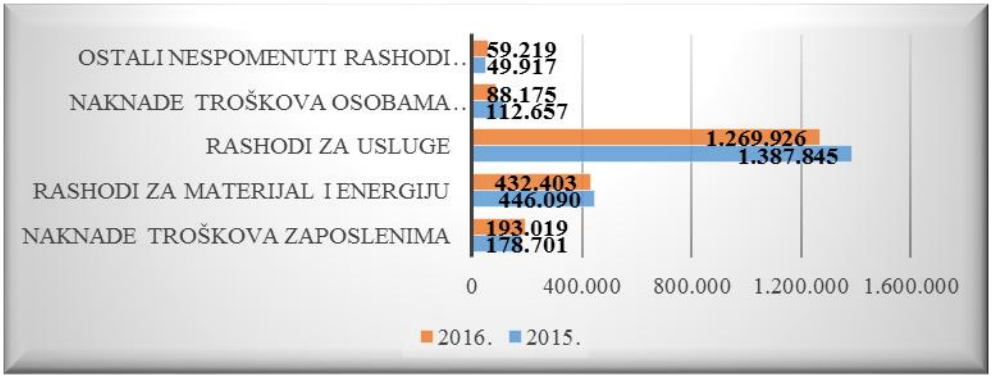
[57] Centar za socijalnu skrb Osijek (2017): O nama, [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/o-nama/ [19.08.2017.]

Tablica 14.: Struktura materijalnih troškova Centra za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
32	Materijalni rashodi	2.175.210	2.042.742	-132.468	-6%	100%	100%
321	Naknade troškova zaposlenima	178.701	193.019	14.318	8%	8%	9%
3211	Službena putovanja	35.000	53.176	18.176	52%	2%	3%
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	123.201	115.293	-7.908	-6%	6%	6%
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	20.500	24.550	4.050	20%	1%	1%
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	0	0	0	0%	0%	0%
322	Rashodi za materijal i energiju	446.090	432.403	-13.687	-3%	21%	21%
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	256.000	233.157	-22.843	-9%	12%	11%
3222	Materijal i sirovine	0	0	0	0%	0%	0%
3223	Energija	190.000	197.999	7.999	4%	9%	10%
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	90	1.247	1.157	0%	0%	0%
3225	Sitni inventar i auto gume	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%
3226	Vojna oprema	0	0	0	0%	0%	0%
3227	Službena i zaštitna odjeća i obuća	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%
323	Rashodi za usluge	1.387.845	1.269.926	-117.919	-8%	64%	62%
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	217.103	172.187	-44.916	-21%	10%	8%
3232	Usluge tekućeg i invest. održavanja	73.000	94.087	21.087	29%	3%	5%
3233	Usluge promidžbe i informiranja	6.000	8.759	2.759	46%	0%	0%
3234	Komunalne usluge	168.307	148.894	-19.413	-12%	8%	7%
3235	Zakupnine i najamnine	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	0	12.000	12.000	#DIV/0!	0%	1%
3237	Intelektualne i osobne usluge	799.434	681.264	-118.170	-15%	37%	33%
3238	Računalne usluge	36.788	65.635	28.847	78%	2%	3%
3239	Ostale usluge	87.213	87.100	-113	0%	4%	4%
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	112.657	88.175	-24.482	-22%	5%	4%
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	112.657	88.175	-24.482	-22%	5%	4%
329	Ostali nespomenuti rashodi poslov	49.917	59.219	9.302	19%	2%	3%
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i sl	5.000	11.119	6.119	122%	0%	1%
3292	Premije osiguranja	7.720	5.576	-2.144	-28%	0%	0%
3293	Reprezentacija	17.000	21.780	4.780	28%	1%	1%
3294	Članarine	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%
3295	Pristojbe i naknade	9.997	12.141	2.144	21%	0%	1%
3296	Troškovi sudskih postupaka	0	0	0	0%	0%	0%
3299	Ostali nespomenuti rashodi posl	10.200	8.603	-1.597	0%	0%	0%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Osijek (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/wp-content/uploads/2017/02/Fin.izv_.-1-12-2016-2-CZSS-Osijek.pdf [19.08.2017.]

Iz tablice 14. je vidljivo da je Centar za socijalnu skrb Osijek smanjio materijalne rashode u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu za 6%. U obje godine najveći udio u materijalnim rashodima imaju rashodi za usluge koji čine udio od 64% u 2015. godini, odnosno 62% u 2016. godini. Radi se o rashodima za usluge telefona, pošte i prijevoza, uslugama tekućeg i investicijskog održavanja, uslugama promidžbe i informiranja, komunalnim uslugama, zakupninama i najamninama, zdravstvenim i veterinarskim uslugama, intelektualnim i osobnim uslugama, računalnim uslugama i ostalim uslugama.

Grafikon 8.: Usporedni prikaz materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Osijek (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/wp-content/uploads/2017/02/Fin.izv_.-1-12-2016-2-CZSS-Osijek.pdf [19.08.2017.]

Iz grafikona 8. je uočljivo da je, suprotno od prethodna dva Centra (Zagreb i Rijeka), Centar za socijalnu skrb Osijek u 2016. godini značajno smanjio rashode za usluge u odnosu na 2015. godinu, kao i rashode za materijal i energiju te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa. U 2016. godini nešto su veći ostali nespomenuti rashodi poslovanja i naknade troškova zaposlenima, ali isto nije utjecalo na ukupno smanjenje materijalnih rashoda u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Usporedba rashoda za usluge u 2015. i 2016. godini prikazana je u tablici 15.

Tablica 15.: Rashodi za usluge Centra za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
323	Rashodi za usluge	1.387.845	1.269.926	-117.919	-8%	100%	100%
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	217.103	172.187	-44.916	-21%	16%	14%
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	73.000	94.087	21.087	29%	5%	7%

3233	Usluge promidžbe i informiranja	6.000	8.759	2.759	46%	0%	1%
3234	Komunalne usluge	168.307	148.894	-19.413	-12%	12%	12%
3235	Zakupnine i najamnine	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	0	12.000	12.000	#DIV/0!	0%	1%
3237	Intelektualne i osobne usluge	799.434	681.264	-118.170	-15%	58%	54%
3238	Računalne usluge	36.788	65.635	28.847	78%	3%	5%
3239	Ostale usluge	87.213	87.100	-113	0%	6%	7%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Osijek (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/wp-content/uploads/2017/02/Fin.izv_.-1-12-2016-2-CZSS-Osijek.pdf [19.08.2017.]

Rashodi za usluge su u Centru za socijalnu skrb Osijek u 2016. godini smanjeni za 8% u odnosu na 2015. godinu. Analizom rashoda za usluge u 2016. godini u odnosu na 2015. godini, uočljivo je da su se, u povećali rashodi za računalne usluge, usluge tekućeg i investicijskog održavanja te usluge promidžbe i informiranja, međutim, u apsolutnom iznosu se radi o manjim vrijednostima tako da isto nije utjecalo na konačni rezultat smanjenja materijalnih rashoda u 2016. u odnosu na 2015. godinu. Usluge telefona, pošte i prijevoza te komunalne usluge, na čiju cijenu Centar za socijalnu skrb nema utjecaja kod isporučitelja usluga su značajno smanjeni, što znači da se u centru racionalno trošilo i odnosilo sa ovim vrstama usluga. Usporedba rashoda za naknade troškova zaposlenima, uočljivo je da su navedeni troškovi povećani u 2016. u odnosu na 2015. godinu. Najveće povećanje se odnosi na troškove za službena putovanja. Kao i kod prethodna dva centra, naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život čine najveći udio u rashodu za naknade troškova zaposlenima, međutim isti trošak je u 2016. u odnosu na 2015. godinu smanjen za 6%. Rashod za materijal i energiju je, može se reći, podjednako podijeljen na trošak za uredski materijal i ostale materijalne rashode i troškove za energiju.

Tablica 16.: Naknade troškova zaposlenima i rashodi za materijal i energiju u Centru za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
321	Naknade troškova zaposlenima	178.701	193.019	14.318	8%	100%	100%
3211	Službena putovanja	35.000	53.176	18.176	52%	20%	28%
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	123.201	115.293	-7.908	-6%	69%	60%
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	20.500	24.550	4.050	20%	11%	13%

3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	0	0	0	0%	0%	0%
322	Rashodi za materijal i energiju	446.090	432.403	-13.687	-3%	100%	100%
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	256.000	233.157	-22.843	-9%	57%	54%
3222	Materijal i sirovine	0	0	0	0%	0%	0%
3223	Energija	190.000	197.999	7.999	4%	43%	46%
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	90	1.247	1.157	0%	0%	0%
3225	Sitni inventar i auto gume	0	0	0	#DIJ/0!	0%	0%
3226	Vojna oprema	0	0	0	0%	0%	0%
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	0	0	0	#DIJ/0!	0%	0%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Osijek (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/wp-content/uploads/2017/02/Fin.izv_.-1-12-2016-2-CZSS-Osijek.pdf [19.08.2017.]

U 2016. godini je Centar za socijalnu skrb Osijek smanjio naknade troškova osobama izvan radnog odnosa za 22%, a što je prikazano u tablici 17.

Tablica 17.: Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u Centru za socijalnu skrb u Osijeku u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	112.657	88.175	-24.482	-22%	100%	100%
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	112.657	88.175	-24.482	-22%	100%	100%

Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Osijek (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/wp-content/uploads/2017/02/Fin.izv_.-1-12-2016-2-CZSS-Osijek.pdf [19.08.2017.]

Ukoliko se analiziraju ostali nespomenuti rashodi, isti su se u 2016. godini povećali za 19% u odnosu na 2015. godinu. Centar za socijalnu skrb Osijek najviše troši na reprezentaciju koja je u 2016. povećana u odnosu na 2015. godinu za 28%, međutim u apsolutnom iznosu radi se o povećanju od oko 5.000 kn. Ukupni ostali nespomenuti rashodi su u 2016. godini povećani u odnosu na 2015. godinu za 19%, a zbog povećanja troškova reprezentacije i naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično.

Tablica 18.: Ostali nespomenuti rashodi poslovanja u Centru za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	49.917	59.219	9.302	19%	100%	100%
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	5.000	11.119	6.119	122%	10%	19%
3292	Premije osiguranja	7.720	5.576	-2.144	-28%	15%	9%
3293	Reprezentacija	17.000	21.780	4.780	28%	34%	37%
3294	Članarine	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%
3295	Pristojbe i naknade	9.997	12.141	2.144	21%	20%	21%
3296	Troškovi sudskih postupaka	0	0	0	0%	0%	0%
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	10.200	8.603	-1.597	0%	20%	15%

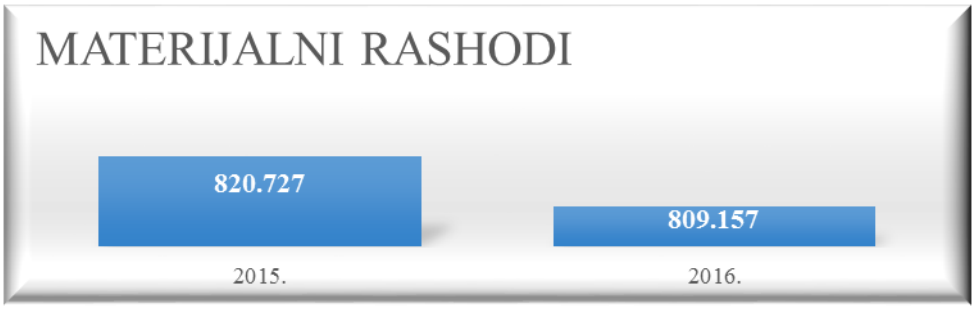
Izvor: izrada autorice prema podacima Centra za socijalnu skrb Osijek (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/wp-content/uploads/2017/02/Fin.izv_.-1-12-2016-2-CZSS-Osijek.pdf [19.08.2017.]

3.2.4. Analiza materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Makarska

Centar za socijalnu skrb Makarska je javna ustanova osnovana rješenjem Ministarstva socijalne politike i mladih 2012. godine. Osnivačka prava nad Centrom ima Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi. Sjedište Centra za socijalnu skrb Makarska je u Makarskoj, a u njegovom sastavu djeluje i podružnica u Vrgorcu. Djelokrug rada Centra je područje grada Makarske, te Općine Brela, Općine Baška Voda, Općine Tučepi, Općine Podgora i Općine Gradac, s pripadajućim naseljima.

Analizom ukupnih rashoda Centra za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini, materijalni rashodi su činili udio od 6,97% u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb Makarska u 2015. godini, odnosno 6,58% u ukupnim rashodima Centra za socijalnu skrb Makarska u 2016. godini. Centar za socijalnu skrb Makarska, u usporedbi sa prethodno prikazana tri Centra za socijalnu skrb, od kojih su CZSS Zagreb i CZSS Rijeka povećali svoje materijalne troškove u 2016. godini u odnosu na 2015., a CZSS Osijek smanjio, CZSS Makarska je, kao i CZSS Osijek, smanjio udio materijalnih troškova u ukupnim rashodima u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Materijalni rashodi u CZSS Makarska su se smanjili i

u apsolutnom iznosu u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu iako su se ukupni rashodi i relativno i apsolutno povećali u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Materijalni rashodi u 2015. i 2016. godini u CZSS Makarska prikazani su grafikonom 9.

Grafikon 9.: Materijalni rashodi Centra za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini

Izvor: izradila autorica prema podacima Centra za socijalnu skrb Makarska (2017): Financijski izvještaji za razdoblje 01.01.-31.12.2016., [Internet], dostupno na: http://www.czss-makarska.hr/images/pdf/financ/financijski-izvjestaji-za-razdoblje-0101-31122016.pdf [28.08.2017.]

Struktura materijalnih troškova u Centru za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini prikazana je u tablici 19.

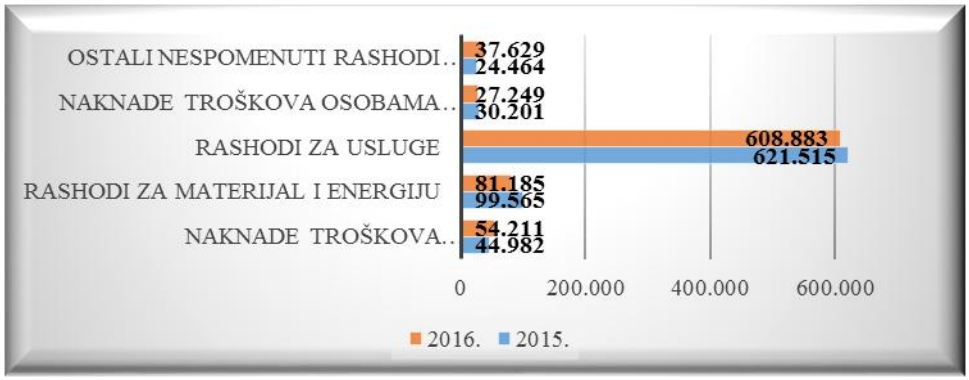
Tablica 19.: Struktura materijalnih troškova Centra za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
32	Materijalni rashodi	820.727	809.157	-11.570	-1%	100%	100%
321	Naknade troškova zaposlenima	44.982	54.211	9.229	21%	5%	7%
3211	Službena putovanja	11.804	21.478	9.674	82%	1%	3%
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	20.868	13.817	-7.051	-34%	3%	2%
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	10.850	14.962	4.112	38%	1%	2%
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	1.460	3.954	2.494	0%	0%	0%
322	Rashodi za materijal i energiju	99.565	81.185	-18.380	-18%	12%	10%
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	51.516	49.229	-2.287	-4%	6%	6%
3222	Materijal i sirovine	1.326	1.285	-41	0%	0%	0%
3223	Energija	30.054	26.621	-3.433	-11%	4%	3%
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	6.286	1.677	-4.609	0%	1%	0%
3225	Sitni inventar i auto gume	10.383	2.373	-8.010	-77%	1%	0%
3226	Vojna oprema	0	0	0	0%	0%	0%
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%

	obuća						
323	Rashodi za usluge	621.515	608.883	-12.632	-2%	76%	75%
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	67.275	57.720	-9.555	-14%	8%	7%
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	31.812	23.129	-8.683	-27%	4%	3%
3233	Usluge promidžbe i informiranja	0	12.749	12.749	#DIV/0!	0%	2%
3234	Komunalne usluge	81.037	58.999	-22.038	-27%	10%	7%
3235	Zakupnine i najamnine	58.320	58.320	0	0%	7%	7%
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	7.000	1.350	-5.650	-81%	1%	0%
3237	Intelektualne i osobne usluge	204.672	228.483	23.811	12%	25%	28%
3238	Računalne usluge	5.597	1.711	-3.886	-69%	1%	0%
3239	Ostale usluge	165.802	166.422	620	0%	20%	21%
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	30.201	27.249	-2.952	-10%	4%	3%
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	30.201	27.249	-2.952	-10%	4%	3%
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	24.464	37.629	13.165	54%	3%	5%
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	2.802	5.349	2.547	91%	0%	1%
3292	Premije osiguranja	3.958	3.166	-792	-20%	0%	0%
3293	Reprezentacija	0	304	304	#DIV/0!	0%	0%
3294	Članarine	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%
3295	Pristojbe i naknade	513	200	-313	-61%	0%	0%
3296	Troškovi sudskih postupaka	0	0	0	0%	0%	0%
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	17.191	28.610	11.419	0%	2%	4%

Izvor: izradila autorica prema podacima Centra za socijalnu skrb Makarska (2017): Financijski izvještaji za razdoblje 01.01.-31.12.2016., [Internet], dostupno na: http://www.czss-makarska.hr/images/pdf/financ/financijski-izvjestaji-za-razdoblje-0101-31122016.pdf [28.08.2017.]

Iz tablice 19. je vidljivo da je Centar za socijalnu skrb Makarska smanjio materijalne troškove u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu za 1%. U obje godine najveći udio u materijalnim rashodima imaju rashodi za usluge koji čine udio od 76% u 2015. godini, odnosno 75% u 2016. godini. Radi se o rashodima za usluge telefona, pošte i prijevoza, uslugama tekućeg i investicijskog održavanja, uslugama promidžbe i informiranja, komunalnim uslugama, zakupninama i najamninama, zdravstvenim i veterinarskim uslugama, intelektualnim i osobnim uslugama, računalnim uslugama i ostalim uslugama.

Grafikon 10.: Usporedni prikaz materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini

Izvor: izradila autorica prema podacima Cenra za socijalnu skrb Makarska (2017): Financijski izvještaji za razdoblje 01.01.-31.12.2016., [Internet], dostupno na: http://www.czss-makarska.hr/images/pdf/financ/financijski-izvjestaji-za-razdoblje-0101-31122016.pdf [28.08.2017.]

Iz grafikona 10. je uočljivo da je Centar za socijalnu skrb Makarska u 2016. godini smanjio rashode za usluge u odnosu na 2015. godinu, kao i rashode za materijal i energiju te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa. U 2016. godini nešto su veći ostali nespomenuti rashodi poslovanja i naknade troškova zaposlenima, ali isto nije utjecalo na ukupno smanjenje materijalnih rashoda u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Usporedba rashoda za usluge u 2015. i 2016. godini prikazana je u tablici 20.

Tablica 20.: Rashodi za usluge Centra za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
323	Rashodi za usluge	621.515	608.883	-12.632	-2%	100%	100%
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	67.275	57.720	-9.555	-14%	11%	9%
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	31.812	23.129	-8.683	-27%	5%	4%
3233	Usluge promidžbe i informiranja	0	12.749	12.749	#DIV/0!	0%	2%
3234	Komunalne usluge	81.037	58.999	-22.038	-27%	13%	10%
3235	Zakupnine i najamnine	58.320	58.320	0	0%	9%	10%
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	7.000	1.350	-5.650	-81%	1%	0%
3237	Intelektualne i osobne usluge	204.672	228.483	23.811	12%	33%	38%
3238	Računalne usluge	5.597	1.711	-3.886	-69%	1%	0%
3239	Ostale usluge	165.802	166.422	620	0%	27%	27%

Izvor: izradila autorica prema podacima Centra za socijalnu skrb Makarska (2017): Financijski izvještaji za razdoblje 01.01.-31.12.2016., [Internet], dostupno na: http://www.czss-makarska.hr/images/pdf/financ/financijski-izvjestaji-za-razdoblje-0101-31122016.pdf [28.08.2017.]

Rashodi za usluge su u Centru za socijalnu skrb Makarska smanjeni u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu za 2%. Analizom rashoda za usluge u 2016. godini u odnosu na 2015. godini, uočljivo je da su se samo povećali rashodi za intelektualne i osobne usluge u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. U 2016. godini bilo je usluga za promidžbu i informiranje, a što nije bio slučaj u 2015. godini. Svi ostali rashodi za izvršene usluge su u 2016. godini smanjeni u odnosu na 2015. godinu. Naknade troškova zaposlenima su povećane u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu za 21%. Povećanje je uzrokovano povećanjem troškova za službena putovanja, stručno usavršavanje zaposlenika i ostale naknade troškova zaposlenima. S druge strane, rashodi za materijal i energiju su smanjeni za 18% u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Ukoliko se analiziraju rashodi za materijal i energiju, u Centru za socijalnu skrb Makarska se preko polovice troška odnosi na trošak za uredski materijal i ostale materijalne rashode. Trećina navedenog troška se odnosi na troškove za energiju dok se preostalih dvadesetak posto troši za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje, sitan inventar i auto gume.

Tablica 21.: Naknade troškova zaposlenima i rashodi za materijal i energiju u 2015. i 2016. godini u Centru za socijalnu skrb Makarska

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
321	Naknade troškova zaposlenima	44.982	54.211	9.229	21%	100%	100%
3211	Službena putovanja	11.804	21.478	9.674	82%	26%	40%
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	20.868	13.817	-7.051	-34%	46%	25%
3213	Stručno usavršavanje zaposlenih	10.850	14.962	4.112	38%	24%	28%
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	1.460	3.954	2.494	171%	3%	7%
322	Rashodi za materijal i energiju	99.565	81.185	-18.380	-18%	100%	100%
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	51.516	49.229	-2.287	-4%	52%	61%
3222	Materijal i sirovine	1.326	1.285	-41	0%	1%	2%
3223	Energija	30.054	26.621	-3.433	-11%	30%	33%
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	6.286	1.677	-4.609	0%	6%	2%
3225	Sitni inventar i auto gume	10.383	2.373	-8.010	-77%	10%	3%
3226	Vojna oprema	0	0	0	0%	0%	0%
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%

Izvor: izradila autorica prema podacima Centra za socijalnu skrb Makarska (2017): Financijski izvještaji za razdoblje 01.01.-31.12.2016., [Internet], dostupno na: http://www.czss-makarska.hr/images/pdf/financ/financijski-izvjestaji-za-razdoblje-0101-31122016.pdf [28.08.2017.]

Centar za socijalnu skrb Makarska je u 2016. godini, u odnosu na 2015. godinu, smanjio naknade troškova osobama izvan radnog odnosa.

Tablica 22.: Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u Centru za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	30.201	27.249	-2.952	-10%	100%	100%
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	30.201	27.249	-2.952	-10%	100%	100%

Izvor: izradila autorica prema podacima Centra za socijalnu skrb Makarska (2017): Financijski izvještaji za razdoblje 01.01.-31.12.2016., [Internet], dostupno na: http://www.czss-makarska.hr/images/pdf/financ/financijski-izvjestaji-za-razdoblje-0101-31122016.pdf [28.08.2017.]

Ostali nespomenuti rashodi poslovanja u Centru za socijalnu skrb makarska su također povećani u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu za 54%, međutim u apsolutnom iznosu se radi o iznosu od 13.165 kn. Povećanje je uslijedilo zbog povećanja troška na ostalim nespomenutim rashodima poslovanja (3299) za 66% odnosno za 11.419 kn.

Tablica 23.: Ostali nespomenuti rashodi poslovanja u Centru za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini

Račun GK	Naziv računa Glavne knjige	2015	2016	aposlutna promjena	relativna promjena	udio u 2015	udio u 2016
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	24.464	37.629	13.165	54%	100%	100%
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	2.802	5.349	2.547	91%	11%	14%
3292	Premije osiguranja	3.958	3.166	-792	-20%	16%	8%
3293	Reprezentacija	0	304	304	#DIV/0!	0%	1%
3294	Članarine	0	0	0	#DIV/0!	0%	0%
3295	Pristojbe i naknade	513	200	-313	-61%	2%	1%
3296	Troškovi sudskih postupaka	0	0	0	0%	0%	0%
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	17.191	28.610	11.419	66%	70%	76%

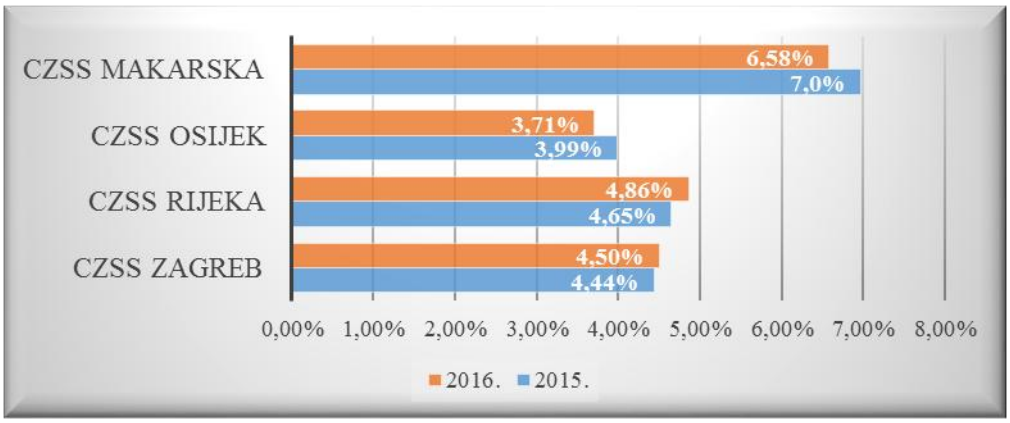
Izvor: izradila autorica prema podacima Centra za socijalnu skrb Makarska (2017): Financijski izvještaji za razdoblje 01.01.-31.12.2016., [Internet], dostupno na: http://www.czss-makarska.hr/images/pdf/financ/financijski-izvjestaji-za-razdoblje-0101-31122016.pdf [28.08.2017.]

3.2.5. Usporedna analiza materijalnih troškova odabranih proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi

U prethodnim potpoglavljima analizirani su materijalni troškovi odabranih proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi: Centra za socijalnu skrb Zagreb, Centra za socijalnu skrb Rijeka, Centra za socijalnu skrb Osijek i Centra za socijalnu skrb Makarska.

Analiza materijalnih troškova je učinjena temeljem financijskih izvješća odabranih proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi za 2015. i 2016. godinu.

Analizom financijskih izvješća za 2015. i 2016. godinu u odabranim Centrima za socijalnu skrb, materijalni troškovi čine između 3,71% i 6,97% u ukupnim rashodima odabranih Centara za socijalnu skrb.

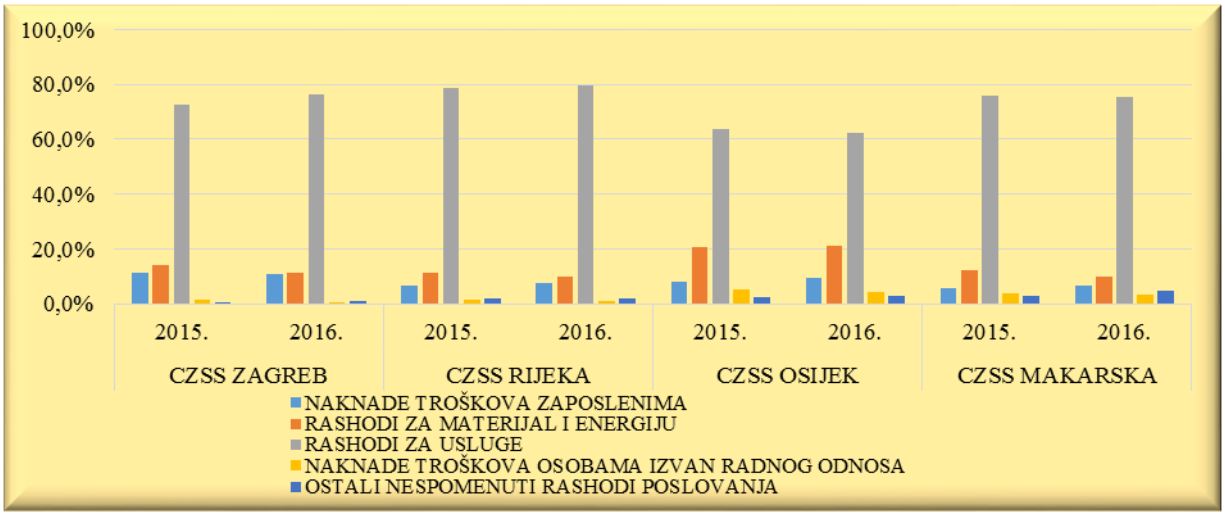

Grafikon 11.: Usporedba učešća materijalnih troškova u ukupnim troškovima odabranih Centara za socijalnu skrb u 2015. i 2016. godini

Izvor: izrada autorice prema financijskih izvješćima odabranih Centara za socijalnu skrb

Centri za socijalnu skrb Osijek i Makarska su smanjili udio materijalnih rashoda u ukupnim rashodima Centra u 2016. godini u odnosu za 2015. godinu. Značajno je za spomenuti da CZSS Osijek ima najmanji udio materijalnih troškova u ukupnim troškovima centra, a CZSS Makarska najveći od navedena četiri promatrana centra.

U strukturi materijalnih troškova kod sva tri odabrana Centra za socijalnu skrb, najveći udio se odnosi na troškove za usluge, a struktura materijalnih troškova odabranih centara za socijalnu skrb prikazana je grafikonom 12.

Grafikon 12.: Usporedna analize strukture materijalnih troškova u odabranim Centrima za socijalnu skrb

Izvor: izrada autorice prema financijskih izvješćima odabranih Centara za socijalnu skrb

Iz grafikona je uočljivo, kao što je prethodno navedeno, da najveći udio u strukturi materijalnih troškova odabranih Centara za socijalnu skrb, u obje promatrane godine, čine troškovi za usluge. Najmanji udio u ukupnim materijalnim troškovima kod sva tri odabrana Centra čine naknade troškova osobama izvan radnog odnosa te ostali nespomenuti rashodi poslovanja.

Rashodi za usluge čine troškovi za usluge telefona, pošte i prijevoza, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, usluge promidžbe i informiranja, komunalne usluge, zakupnine i najamnine, zdravstvene i veterinarske usluge, intelektualne i osobne usluge, računalne usluge i ostale usluge.

Na dio navedenih usluga centri ne mogu utjecati. Dakle, isporučitelji formiraju cijene a centri se moraju koristiti njihovim uslugama. To su troškovi telefona, pošte, komunalne usluge. Međutim, na sve ostale usluge se može utjecati. Prethodnim istraživanjem tržišta i uspoređivanjem cijena na tržištu moguće je formirati isporučitelja usluge, iste kvalitete, ali uz puno nižu cijenu usluge tako da bi sva četiri analizirana centra, kod kojih je udio rashoda za usluge u materijalnim rashodima najveći, trebali više pažnje obratiti odabiru izvršitelja usluge i cijeni po kojoj se usluga izvršava, a kako bi smanjili navedene rashode i utjecali na smanjenje ukupnih materijalnih troškova.

4. ZAKLJUČAK

U 2016. godini je bilo ukupno 643 proračunskih korisnika, od kojih je, u sklopu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku bilo sedamdeset Centara za socijalnu skrb. Za potrebe ovog rada, analize materijalnih troškova proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi, analizirani su materijalni troškovi u tri odabrana Centra za socijalnu skrb – Centar za socijalnu skrb Zagreb, Centar za socijalnu skrb Rijeka, Centar za socijalnu skrb Osijek i Centra za socijalnu skrb Makarska. Analizom financijskih izvještaja za 2015. i 2016. godinu navedenih Centara za socijalnu skrb, može se zaključiti da:

- u odabranim Centrima za socijalnu skrb, materijalni troškovi čine između 3,71% i 6,97% u ukupnim rashodima u 2015. i 2016. godini,
- u strukturi materijalnih troškova kod sva tri odabrana Centra za socijalnu skrb, najveći udio se odnosi na troškove za usluge koje u Centru za socijalnu skrb Rijeka dosežu udio od 79% u 2015., odnosno 80% u 2016. godini. Rashodi za usluge čine troškovi za usluge telefona, pošte i prijevoza, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, usluge promidžbe i informiranja, komunalne usluge, zakupnine i najamnine, zdravstvene i veterinarske usluge, intelektualne i osobne usluge, računalne usluge i ostale usluge. Najmanji udio u ukupnim materijalnim troškovima kod sva tri odabrana Centra čine naknade troškova osobama izvan radnog odnosa te ostali nespomenuti rashodi poslovanja,
- u strukturi rashoda za usluge, kod sva tri odabrana Centra za socijalnu skrb kod kojih su analizirani materijalni troškovi, najveći udio čine rashodi za intelektualne i osobne usluge,
- analizom materijalnih troškova odabrana tri Centra za socijalnu skrb može se uočiti da su Centar za socijalnu skrb Osijek i Centar za socijalnu skrb Makarska smanjili ukupan iznos materijalnih troškova u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu kao i njihovo učešće u ukupnim rashodima u 2016. godini u odnosu na 2015. godini te se može zaključiti da se pažljivim i racionalnim odnosom i poslovanjem mogu smanjiti troškovi. Na dio troškova u troškovima za usluge npr. centri ne mogu utjecati. Dakle, isporučitelji formiraju cijene a centri se moraju koristiti njihovim uslugama. To su troškovi telefona, pošte, komunalne usluge. Međutim, na sve ostale usluge se može utjecati. Prethodnim istraživanjem tržišta i uspoređivanjem cijena na tržištu moguće je formirati isporučitelja usluge, iste kvalitete, ali uz puno nižu cijenu usluge tako da bi sva četiri analizirana centra, kod kojih je udio rashoda za usluge u materijalnim rashodima najveći, trebali više pažnje obratiti odabiru izvršitelja usluge i cijeni po kojoj se usluga izvršava, a kako bi smanjili navedene rashode i utjecali na smanjenje ukupnih materijalnih troškova.

LITERATURA

1. Brümmerhoff, D. (2000): Javne financije, Mate, Zagreb
2. Centar za socijalnu skrb Makarska (2017): Financijski izvještaji za razdoblje 01.01.-31.12.2016., [Internet], dostupno na: http://www.czss-makarska.hr/images/pdf/financ/financijski-izvjestaji-za-razdoblje-0101-31122016.pdf [28.08.2017.]
3. Centar za socijalnu skrb Osijek (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/wp-content/uploads/2017/02/Fin.izv_.-1-12-2016-2-CZSS-Osijek.pdf [19.08.2017.]
4. Centar za socijalnu skrb Osijek (2017): O nama, [Internet], dostupno na: http://czss-osijek.hr/o-nama/ [19.08.2017.]
5. Centar za socijalnu skrb Rijeka (2017): Financijski izvještaj [Internet], dostupno na: http://css-ri.hr/financijsko-poslovanje [18.08.2017.]
6. Centar za socijalnu skrb Rijeka (2017): Statut, [Internet], dostupno na: http://css-ri.hr/sites/default/files/Statut.pdf [18.08.2017.]
7. Centar za socijalnu skrb Zagreb (2017): O nama, [Internet], dostupno na: http://www.czss-zagreb.hr/o-nama [18.08.2017.]
8. Glavota, M. (2014): Rashodi tekućeg i investicijskog održavanja kod proračunskih osoba, RRiF br.4/14, Zagreb, str. 52-53.
9. Glavota, M. (2015): Rashodi koji kontinuirano nastaju u proračunskom računovodstvu, RRiF br. 1/15, Zagreb, str. 181-182.
10. Institut za javne financije: Proračunski proces, [Internet], dostupno na: http://www.ijf.hr/proracunski/II-pproces.pdf [10.07.2017.]
11. Jakir, I., Maletić, I. (2001): Proračunsko računovodstvo, Informator, Zagreb
12. Jakir-Bajo, I. (2017): Godišnji financijski izvještaji u sustavu proračuna za 2016. godinu, RRiF br. 1/2017., Zagreb, str. 85-86.
13. Jelčić, B. (2001): Javne financije, RRiF, Zagreb
14. Ministarstvo financija (2017): Državna riznica, [Internet], dostupno na: http://www.mfin.hr/hr/drzavna-riznica [12.07.2017.]
15. Ministarstvo financija (2017): Proračun [Internet], dostupno na: http://www.mfin.hr/hr/proracun [08.07.2017.]

16. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (2017): Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi u RH u 2015. godini, [Internet], dostupno na: http://www.mspm.hr/dokumenti/10?trazi=1&tip2=&datumod=&datumdo=&pojam=&page=8 [18.07.2017.]
17. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, (2011): Strategija razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. – 2016., Zagreb, [Internet], dostupno na: http://www.most.hr/files/uploads/Strategija_razvoja_sustava_socijalne_skrbi_2011_2016.pdf [18.07.2017.]
18. Narodne novine (2009): Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna JLP(R)S te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 128/09
19. Narodne novine (2017): Zakon o socijalnoj skrbi, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 16/17
20. Narodne novine (2016): Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 87/16
21. Narodne novine (2017): Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 28/17
22. Narodne novine (2016): Popis proračunskih korisnika državnog proračuna, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 50/16
23. Narodne novine (2015): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 15/15
24. Ott, K. et al. (2009): Proračunski vodič za građane, drugo, promijenjeno izdanje, Institut za javne financije, Zagreb, str. 11., [Internet], raspoloživo na: http://www.ijf.hr/proracunski/2009.pdf [05.07.2017.]
25. Središnji državni portal (2017): Sustav socijalne skrbi, [Internet], dostupno na: https://gov.hr/moja-uprava/obitelj-i-zivot/socijalna-skrb/sustav-socijalne-skrbi/367 [17.07.2017.]
26. Vidović, J. (2015): Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, Sveučilišni odjel za stručne studije, Split, [Internet], raspoloživo na: https://moodle.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=14745 [05.07.2017.]

POPIS GRAFIKONA, SHEMA, SLIKA I TABLICA

POPIS GRAFIKONA:

Grafikon 1.: Državna sredstva za socijalnu skrb u razdoblju 2013. - 2015. godine..... 25
Grafikon 2.: Struktura utrošenih sredstava za socijalnu skrb iz državnog proračuna u razdoblju 2013. – 2015. godine 25
Grafikon 3.: Materijalni rashodi Centra za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini..... 27
Grafikon 4.: Usporedni prikaz materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini..... 29
Grafikon 5.: Materijalni rashodi Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini 32
Grafikon 6.: Usporedni prikaz materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini..... 34
Grafikon 7.: Materijalni rashodi Centra za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini 37
Grafikon 8.: Usporedni prikaz materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini..... 39
Grafikon 9.: Materijalni rashodi Centra za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini .. 43
Grafikon 10.: Usporedni prikaz materijalnih rashoda u Centru za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini..... 45
Grafikon 11.: Usporedba učešća materijalnih troškova u ukupnim troškovima odabranih Centara za socijalnu skrb u 2015. i 2016. godini 48
Grafikon 12.: Usporedna analize strukture materijalnih troškova u odabranim Centrima za socijalnu skrb..... 49

POPIS SLIKA:

Slika 1.: Struktura državnog proračuna..... 4
Slika 2. Vrste prihoda poslovanja državnog proračuna..... 5

POPIS TABLICA:

Tablica 1.: Procedura izrade proračuna..... 9
Tablica 2.: Rokovi u postupku planiranja državnog proračuna 10
Tablica 3.: Financijski izvještaji i kome ih predaju proračunski korisnici do 31. siječnja 22
Tablica 4.: Državna sredstva za socijalnu skrb u razdoblju 2013. – 2015. 24
Tablica 5.: Struktura materijalnih troškova Centra za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini..... 27

Tablica 6.: Rashodi za usluge Centra za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini 29
Tablica 7.: Rashodi za naknade troškova zaposlenima i rashodi za materijal i energiju u Centru za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini 30
Tablica 8.: Ostali nespomenuti rashodi poslovanja u Centru za socijalnu skrb Zagreb u 2015. i 2016. godini 31
Tablica 9.: Struktura materijalnih troškova Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini 32
Tablica 10.: Rashodi za usluge Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini 34
Tablica 11.: Naknade troškova zaposlenima i rashodi za materijal i energiju u Centru za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini 35
Tablica 12.: Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u Centru za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini 36
Tablica 13.: Ostali nespomenuti rashodi poslovanja Centra za socijalnu skrb Rijeka u 2015. i 2016. godini 36
Tablica 14.: Struktura materijalnih troškova Centra za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini 38
Tablica 15.: Rashodi za usluge Centra za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini 39
Tablica 16.: Naknade troškova zaposlenima i rashodi za materijal i energiju u Centru za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini 40
Tablica 17.: Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u Centru za socijalnu skrb u Osijeku u 2015. i 2016. godini 41
Tablica 18.: Ostali nespomenuti rashodi poslovanja u Centru za socijalnu skrb Osijek u 2015. i 2016. godini 42
Tablica 19.: Struktura materijalnih troškova Centra za socijalnu skrb Makarska u 2015. i 2016. godini 43

SAŽETAK

Korisnici u socijalnoj skrbi su jedni od proračunskih korisnika državnog proračuna, a problem istraživanja u ovom radu je bio računovodstveni obuhvat materijalnih rashoda kod proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi. Cilj rada je bio prikazati sve materijalne rashode proračunskih korisnika u socijalnoj skrbi, te su za navedeno istraživanje odabrana četiri centra za socijalnu skrb: Centar za socijalnu skrb Zagreb, Centar za socijalnu skrb Rijeka, Centar za socijalnu skrb Osijek i Centar za socijalnu skrb Makarska. Analiza financijskih izvještaja za 2015. i 2016. godinu navedenih centara za socijalnu skrb je pokazala da materijalni troškovi čine udio od 3,71% do 6,97% u ukupnim rashodima. U strukturi materijalnih troškova najveći udio se odnosi na troškove za usluge, a unutar troškova za usluge najveći udio čine rashodi za intelektualne i osobne usluge. Kod promatrana četiri centra za socijalnu skrb, dva centra za socijalnu skrb su smanjila iznos materijalnih troškova u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu kao i njihovo učešće u ukupnim rashodima u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Zaključak je da se pažljivim i racionalnim odnosom i poslovanjem mogu smanjiti troškovi.

Ključne riječi: računovodstvo, proračunski korisnici, materijalni troškovi

SUMMARY

Beneficiaries in social care are one of the budget users of the state budget, and the problem of research in this paper was the accounting coverage of material expenditures among budget users in social care. The aim of the paper was to present all material expenditures of budget beneficiaries in social care, and four social welfare centers were selected for this study: Social Welfare Center Zagreb, Center for Social Welfare Rijeka, Center for Social Welfare Osijek and Center for Social Welfare in Makarska. The analysis of the financial statements for the years 2015 and 2016 of the mentioned Centers for Social Welfare has shown that the material costs represent a share of 3.71% to 6.97% in total expenditures. In the structure of material costs, the largest share refers to the cost of services, and within the cost of services the largest share is the expense for intellectual and personal services. In the case of four social welfare centers observed, two social welfare centers have reduced the amount of material costs in 2016 compared to 2015 as well as their share in total expenditures in 2016 compared to 2015. The conclusion is that careful and rational relationship and business can reduce costs.

Key words: accounting, budget users, material costs